Starożytna Grecja

Zapis w dzienniku

- 1. Pisanie ogłoszenia lub haseł reklamowych zachęcających do kupna.
- 2. Działania na liczbach czterocyfrowych.
- 3. Projektowanie ozdobnych wzorów geometrycznych.

.Środki dydaktyczne_

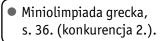
s. 76. i 77. w *Podręczniku Olka*, s. 3., 7. i 8. w *Kartach pracy* część 4., tekst Elżbiety Roli *W dawnej Grecji* s. 67. w *Wypisach*, albumy ze zdjęciami amfor, świątyń, posągów, mapa Europy, *Gry i zabawy w szkole* Doroty Bąk

Uwaqa.

Przewidujemy tego dnia wycieczkę do muzeum (ekspozycja zbiorów z epoki starożytnej) albo do wytwórni naczyń ceramicznych lub warsztatu garncarskiego. Jeżeli nie będzie to możliwe, można zorganizować zajęcia plastyczno-techniczne: wykonanie amfor z butelek o różnych kształtach, oklejanych masą papierową, lepienie z gliny, masy solnej, formowanie płaskich kształtów (płaskorzeźb) w mydle.

.Sytuacje edukacyjne_

- ✓ Opowiadanie W dawnej Grecji s. 67.
- Czytanie opowiadania. Wyszukiwanie w bibliotece książek zawierających mity greckie, odczytywanie ich tytułów, imion bohaterów.
- ✔ Podręcznik Olka s. 76. i 77.
- Gromadzenie informacji o sztuce starożytnych Greków. Oglądanie zdjęć, ilustracji, rysunków przedstawiających artystyczne dokonania starożytnych Greków.
- ✓ Karty pracy s. 3., 7. i 8.
- Projektowanie ornamentów stosowanych przy wyrobie ceramiki, rysowanie ich w pomniejszeniu i w powiększeniu – można je wykonywać na papierze w kratkę, żeby łatwo było uzyskać wzór pomniejszony lub powiększony.
- ♦ Wykonanie naczynia wg instrukcji ze s. 3.
- ✓ Gry i zabawy w szkole.

W dawnej Grecji

Grecja była pierwszym europcjskim państwem. Z początku w licznych górskich dolinach powstawały male miasta – państewka, które z czasem zostały połączone, a Grecy opanowali ogromne obszary w Azji i stworzyli wielkie imperium. Wszędzie, gdzie dotarli, upowszechniala się ich kultura, sztuka i obyczaje.

Życie Greków było ściśle związane z mitologią, czyli opowieściami o życiu bogów, półbogów i legendarnych bohaten

półbogów i legendarnych bohaterówherosów. Fantazja tych mitów jest zdumiewająca. Światen religijnym Greków rządziła w podzina bogów, który Zeus. Miał 67.

Zeus, Miail
braci: Posejdo
morz, i Hadesa vządzącego
światem zmartych, oraz
liczne potomstwo. Słoneczne
królestwo bogów mieściło
się, jak wierzono, na
Olimpie, Rażdy krewniak
Zeusa zajmował się inną
dziedziną życia ludzkiego.
Bogowie zachowywali się
tak jak ludzie: kłócili się,
kochali, bawdii się, umieli być

Bogowie zachowywali się tak jak ludzie: kłócili się, kochali, bawili się, unieli być wspaniałomyślni i współczujący, ale również okrutni i mściwi. W Grecji urządzano wielkie uroczystości ku czci niektórych z nich. Co cztery lata w Olimpii

organizowano igrzyska olimpijskie ku czci Zeusa

 Porównywanie kształtów naczyń o różnym przeznaczeniu.

Starożytna Grecja

 Starożytność to najstarszy okres dziejów cywilizacji. Trwał od 4000 r. p. n.e. do 476 r. n.e. Oblicz i napisz, ile to wieków.

wiek to 100 lat

4000 lat to _____ wieków

476 lat to _____ wieki i ____ la

a. Wpisz odpowiednie ticzby czterocyfrowe.

 Alfabet w prowadzony przez starożytnych Greków był pierwszym, który zawierał spółgłoski i samogłoski.
 Przyjrzyj się znakom alfabetu greckiego oraz ich polskim odpowiednikom. Rozpoznaj,

jakie wyrazy zostały napisane za pomocą greckich liter. Co mogą one znaczyć po polsku?

< < < < 4000

litera	nazwa	wymowa	litera	nazwa	wymowa
Αα	alpha	a	Nv	ny	n
Вβ	beta	w	Ξξ	ksi	ks
Γγ	gamma	9	0.0	omikron	0
Δδ	delta	d	Пπ	pi	p
Εε	epsilon	e	Рρ	tho	- 1
Zζ	dzeta	dz	Σ σ,ς	sigma	
Нη	eta	e	Ττ	tau	1/
Θθ	theta	th	Yυ	ypsilon	L
Ιı	jota	ī	Φ φ,φ	phi	ph
Kκ	kappa	k	Xχ	khi	kh
Λλ	lambda	. 1	Ψψ	psi	ps
Мμ	my	m	Ωω	omega	0

 Praca plastyczna – wykonanie albumu lub wystawy fotografii, widokówek, ilustracji przedstawiających przedmioty, zjawiska, miejsca – zdaniem uczniów – najciekawsze na ziemi. W zależności od charakteru zgromadzonego materiału (album/wystawa) powinien on być podzielony na działy, których nazwanie pozostawiamy uczniom (np. życie codzienne, krajobraz, zwierzęta, zabytki itp.).

Starożytna Grecja

76. włodc chwali się pocztówkami z Grecji, na których są różne włodki, zabytki i greckie wazy z czasów starożytnych. Ja też mam ładne pocztówki, ale z Warszawy. Na jednej jest także Waza – król Zygmunt III Waza. Ten pomnik również dotyczy przeszłości, choć nie aż tak odlegiej jak starożytność.

Starożytni Grecy przechowywali w wazach różne płyny, np. wodę i oliwę. Dziś używamy do tego plastikowych butelek, są one wygodniejsze od waz, ale niestety szkodliwe dla środowiska.

do miestania

ZZ,

Ponad 5000 lat temu garncarze z Bliskiego Wschodu zaczęli posługiwać się kołami garncarskimi, dzięki którym mogli nadawać naczyniom okrągły kształt.

76

 Układanie polskich wyrazów z greckich liter.

Greccy bogowie

Zapis w dzienniku 🗸

- 1. Układanie i pisanie tekstów wg planu do folderu turystycznego.
- 2. Czytanie i opowiadanie mitów greckich.
- 3. Porównywanie liczb czterocyfrowych, czasu wyrażonego w godzinach i minutach.

Środki dydaktyczne

s. 78. i 79. w *Podręczniku Olka*, s. 9. i 10. w *Kartach pracy* część 4., opowiadanie Wandy Markowskiej *Syzyf* s. 69. w *Wypisach*, mity greckie, albumy przedstawiające posągi bogów greckich, mapa Grecji, *Gry i zabawy w szkole* Doroty Bak

.Sytuacje edukacyjne₋

- ✓ Opowiadanie Syzyfs. 69.
- ◆ Charakteryzowanie wybranych postaci mitologicznych bogów greckich i Syzyfa.
- Wyodrębnienie w tekście kolejnych zdarzeń. Przygotowanie się do ich inscenizowania:
  - wybieranie cytatów opisujących bogów greckich i sytuacji, w których ich poznajemy;
  - wyróżnianie charakterystycznych cech bohaterów poznanych mitów;
  - projektowanie scenografii, rekwizytów;
- ✔ Podręcznik Olka s. 78. i 79.
- ♦ Wspólne głośne czytanie w klasie mitu wybranego przez nauczyciela lub uczniów. Porównywanie go z legendami. Próby określenia czasu, jakiego dotyczą mity.
- ♦ Przygotowanie poczęstunku: potrawy z kuchni greckiej lub ambrozji boskiego napoju wg pomysłów uczniów. Ułożenie przepisu na taki napój z uwzględnieniem odpowiednich proporcji.
- ♦ Wycieczka do sklepu i sporządzenie listy produktów sprowadzanych z Grecji (np. greckie brzoskwinie w puszkach, greckie sery, pomidory świeże i przetworzone itd.).
- ✓ Karty pracy s. 9. i 10.
- ♦ Kontynuowanie prac nad ornamentami rysowanymi poprzedniego dnia. Rysowanie prostych fiqur qeometrycznych w skali.

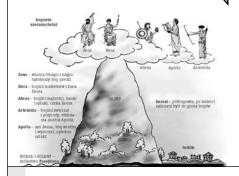
Greccy bogowie

Mity greckie to ulubiona lektura mojego taty. Jest dorosły, a czyta takie nieprawdopodobne opowieści o greckich bogach. Tata mówi, że to książka i dla dzieci, i dla dorostych, tak samo jak "Alicja w krainie czarów" czy "Mały Książę".

I mówi też, że bogowie greccy zachowywali się jak ludzie. I mówi też, że bogowie greccy zacnowywau arę jub osawa.

To dlaczego walczyli o władzę, zamiast zrobić wybory, tak jak

78. postępują ludzie?! No tak... ale ludzie też prowadzą wojny...

W starożytności sztuką nazywano np. malarstwo, ale też garncarstwo i tkactwo, a także astronomię i geometrię.

1. Jakie znaczenie ma współcześnie słowo SZtuka? Ułóż zdania z tym wyrazem, wykorzystując jego różne znaczenia.

 Jakie rekwizyty mieli inni bogowie (z. 1.)? Czy rekwizyty pozwalają rozpoznać, jaką dziedziną opiekował się bóg?

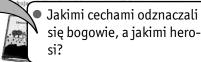
 Układanie zdań z wyrazem olimpijczyk w różnych znaczeniach (z. 3.).

3. Utwórz przymiotniki od wybranych nazw miast greckich.

Miniolimpiada grecka, s. 37. (konkurencja 3.).

Zeus - władca Olimpu® - nazywany był również Zeusem Gromowładnym, ponieważ starożytni Grecy wyobrażali sobie, że to on zsyła grzmoty i błyskawice. Wierzyli w istnienie Zeusa i innych bogów i modlili się do nich. Opowiadali mity o bogach i bohaterach. Greckie mity są tak piekne, nie zostały zapomniane, choć ludzie dawno przestali wierzyć w bogów

Zadania i pytania

- 1. Podzielcie się na grupy. Zadaniem każdej grupy jest wybranie jednego mitu i przygotowanie wystąpienia, w którym zaprezentuje:
  - postacie występujące w micie (bogów i ludzi): przebieg opisanych zdarzeń.
- 2. Wybierz grecką wyspę, na której chciałbyś spędzić wakacje. Napisz ogłoszenie zachęcające do wyjazdu na tę wyspę. W ogło szeniu zamieść wiadomości dotyczące:
  - historii wyspy:
  - miejsc i zabytków, które warto obej-
  - charakterystycznej roślinności.

Wypley

Co spotkało władcę Koryntu - boha-tera opowiadania "Syzyf"?

Greccy bogowie

Powiedz, czym zajmowali się bogowie przedstawieni na rysunkach. Co ci pomoże w szukaniu odpowiedzi na to pytanie?

- 2. Przyjrzyj się mapie współczesnej Grecji w "Podręczniku Olka" na s. 74. i odczytaj z niej nazwy szczytów górskich oraz ich wysokości. Wypisz nazwy i wysokości szczytów
- Porównaj wysokości szczytów greckich z najwyższym szczytem Europy Mont Blanc¹, który ma 4807 m wysokości. Oblicz różnice wysokości między szczytami greckich gór a Mont Blanc.

- 1						- 1	- 1											1		- 1	-				
1				П				I																I	
$\perp$							I	I										Т						I	
1	П			П		П	1	Т			П	Т					_	I				П	_	I	
1	ш			ш		ц	1	ш	Ш	ш	ш	1	Ш	Ш	Ц	ш	1		Ш		Ш	ш	_	1	
4	-	_	ш.	ш		щ	4	4	ш	Ш	ш	+	$\perp$	Ш	Ц	ш	4	+	ш	Ш	Ш	_	4	4	4
4	-	_	ш.	ш	$\perp$	_	1	4	ш	ш	ш.	$\perp$	ш	Ш	ш	ш	4	-	ш	ш	Ш	ш	4	4	
4	ш			ш		ш	1	4				1		Ш		ш	4				П	ш	4	4	
4	-	-		ш			+	+	ш	ш	_	+	ш	Ш	Н	ш	_	-		ш	Ш	ш	4	4	Ц
4		-	-	ш	-	4	+	+			4	+	-	ш	Н	ш	4	+	ш		ш	н	4	4	4
4	$\vdash$	+	Н.	н	-	ц.	4	4	ш	ш	ш.	+	н	Ш	Н	н	-	-	ш	ш	Н	н	4	4	
4	+	-	-	₩	-	4	+	4	ш	Н	щ.	+	Н	Н	Н	н	4	+	ш	Н	Н	н	4	4	4
4	-	+	-	н	-	-	+	+	Н	Н	-	+	Н	Н	Н	н	+	+	Н	Н	Н	н	+	+	4
4	$\perp$	_		ш			_	-		Ш	щ	_		Ш	Ц	Ц	_	_		Ш	ш	щ	_	4	_

iaśnienie. Obmpiiczyk to:

udział w olimpiadzie sportowej.

Pieniądze szczęścia nie dają – a brak pieniędzy...

Zapis w dzienniku

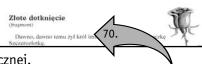
- 1. Pisanie listu określanie własnego stanu emocjonalnego.
- 1. Pisownia przymiotników z cząstką nie-.
- 2. Odejmowanie liczb trzy- i czterocyfrowych.

Środki dydaktyczne.

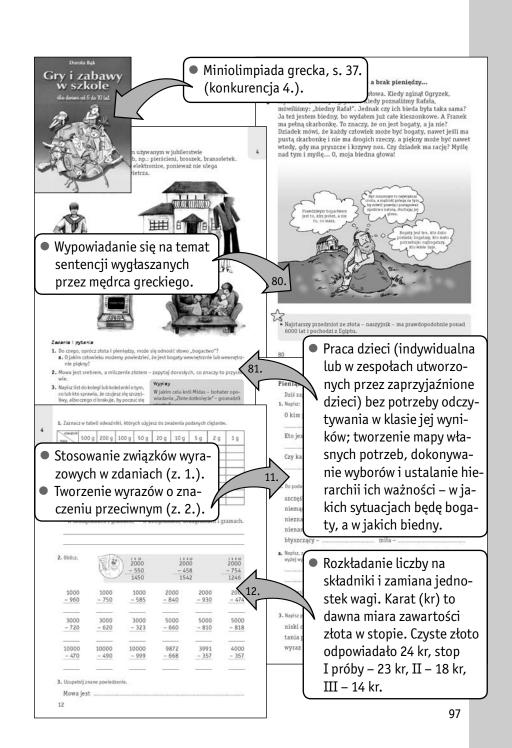
s. 80. i 81. w *Podręczniku Olka*, s. 11. i 12. w *Kartach pracy* część 4., opowiadanie Nathaniela Hawthorne'a *Złote dotknięcie* s. 70. w *Wypisach, Gry i zabawy w szkole* Doroty Bąk

Sytuacje edukacyjne.

- ✓ Opowiadanie *Złote dotknięcie* s. 70.
- Wypowiadanie się dzieci na temat myśli i uczuć króla Midasa po zaczarowaniu Szczerozłotki.
- ✔ Podrecznik Olka s. 80. i 81.
- Gromadzenie informacji na temat złota (i innych szlachetnych kruszców) jako symbolu bogactwa, metalu szlachetnego, surowca do prac zdobniczych, konserwatorskich. Stosowanie w zdaniach związków wyrazowych z wyrazem złoto – wyjaśnianie ich przenośnego znaczenia.
- ♦ Wieloznaczność słów *biedny* i *bogaty*. Stosowanie związków frazeologicznych w zdaniach. Tworzenie wyrazów o znaczeniu przeciwnym.
- ♦ Tworzenie wypowiedzi na temat, co dzieci zrobiłyby, gdyby udało im się odkryć kamień filozoficzny, czyli coś, co mogłoby przemieniać metale w złoto szukanie argumentów przemawiających za dobrymi i złymi konsekwencjami takiej sytuacji.
- ✓ Karty pracys. 11. i 12.

Zabawa na boisku lub w sali gimnastycznej. Uczniowie losują karteczki. Na jednej jest napis: MIDAS. Uczeń, który ją wylosował, nie informuje o tym nikogo. Wszyscy ustawiają się w kole na środku boiska i odbijają do siebie piłkę. Na gwizdek nauczyciela przerywają grę i uciekają do zamku (np. na prawy skraj boiska). Kogo dotknie Midas, ten schodzi z boiska i stoi bez ruchu, aż gra dobiegnie końca. Za każdym razem należy ponowić losowanie. Gra skończy się, gdy połowa klasy zostanie zamieniona w złote posągi.

Pompeja i Wezuwiusz

Zapis w dzienniku Z

- 1. Ustalanie kolejności zdarzeń w przeczytanym tekście.
- 2. Odejmowanie liczb trzy- i czterocyfrowych.
- 3. Opisywanie zaobserwowanych zjawisk na podstawie doświadczenia.

Środki dydaktyczne.

s. 82. i 83. w *Podręczniku Olka*, s. 4., 13. i 14. w *Kartach pracy* część 4., tekst *Atlantyda – legendarna wyspa* s. 72. w *Wypisach*, słoik, butelka swobodnie mieszcząca się w słoiku, sznureczek, barwnik (farba, tusz lub atrament), zimna i gorąca woda (wrzątek) do wykonania doświadczenia, albumy, mapa fizyczna, fotografie i opisy zabytków polskich wpisanych na listę UNESCO, *Gry i zabawy w szkole* Doroty Bąk

Sytuacje edukacyjne.

- ✔ Podręcznik Olka s. 82. i 83.
- ♦ Zebranie informacji na temat Wezuwiusza i historii Pompei. Czytanie tekstów z *Podręcznika Olka* i z innych źródeł.

.Uwaga.

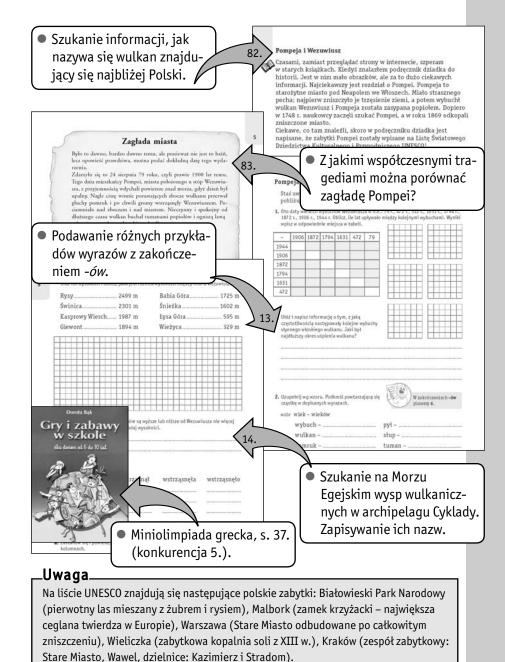
Bomby wulkaniczne to zastygające w powietrzu kawałki lawy o kulistym lub nieregularnym kształcie, czasem mają kształt piłek do rugby.

- Przedstawienie miejsc w Polsce, które zostały wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO, ich walorów. Dyskusja dzieci mająca doprowadzić do wskazania jednego miejsca spośród tych, które poznały i które wg nich powinno się znaleźć na tej liście.
- ✓ Karty pracy s. 4., 13. i 14.
- ♦ Wykonanie doświadczenia ze s. 4. w *Kartach pracy*. Omówienie zjawiska działania wulkanu, określenie jego zagrożenia dla środowiska.
- Sformułowanie i zapisanie spostrzeżeń na temat działania wulkanu na podstawie przeprowadzonego doświadczenia.
- ✓ Opowiadanie Atlantyda legendarna wyspa s. 72.
- Na podstawie mapy odwzorowywanie konturów kontynentów i dorysowywanie Atlantydy w jednym z wymienionych w tekście opowiadania miejsc.

72.

mitow i poo
romnej wyspie, rządzkomo wspaniałym
romnej wyspie, rządzkła sąsiednimi
n podbojów. Słynęla z drewna, metali
rom wserowady w tuk dużych llościa-

szachennych runamentow, które występowały w tak dużych ilościach, jak drzewa owocowe, warzywa i zioła. Wysokie góry chroniły mieszkańców przed mrożnymi północnymi wiatrami. Na łakach,

Założenie Rzymu

Zapis w dzienniku

- 1. Czytanie i opowiadanie legend o założeniu różnych znanych miast.
- 2. Pisanie opowieści o powstaniu państwa/miasta (praca twórcza lub odtwórcza).
- 3. Dodawanie i odejmowanie liczb obserwowanie zmiany sumy i różnicy.

.Środki dydaktyczne.

s. 84. i 85. w *Podręczniku Olka*, s. 15. i 16. w *Kartach pracy* część 4., tekst *Powstanie Rzymu* s. 73. w *Wypisach*, mapy, słowniki, książka Janusza Korczaka *Król Maciuś I*

Sytuacje edukacyjne.

- ✓ Tekst *Powstanie Rzymu* s. 73.
- ◆ Jeśli to możliwe, obejrzenie filmu i wypowiadanie się na temat Remusa i Romulusa oraz innych legendarnych postaci.
- ♦ Ustalenie i zapisywanie kolejności wydarzeń przedstawionych w tekście.
- ✔ Podręcznik Olka s. 84. i 85.
- ♦ Czytanie fragmentów książki Król Maciuś I.
- ✓ Karty pracys. 15. i 16.
- ♦ Ustalanie Kryteriów porównywania zwyczajów obowiązki, wymagania, zwyczaje, zachowania dzieci w różnych epokach historycznych.

Przygotowanie znaku – symbolu charakterystycznego dla miejscowości, w której mieszkają uczniowie (może to być już istniejący znak, jak dla Warszawy syrenka, lub wymyślony przez uczniów) – dowolną techniką (wskazane byłoby wykorzystanie kory, gałązek, korzeni drzew o różnych kształtach itp.).

Powstanie Rzymu

Bardzo dawno, prawie dwadzieścia osiem wieków temu, w pięknym miejscu nad Tybern urodziły się bilżnięta – chłopcy, leb ojcem był bóg wojny i uprawy roli, Mars, a mattą królewna – westalka! Rea Sylwia. Westalkom nie wolno było mied cźdzeć, więce Rea Sylwia zostala suodze ukarana – jej dzieci miały zostać zabite, Jednak dobrzy słudzy królewseg-zlitowali się nad nim! i umieści! ji w koszyk, który piści! na wodę Tybru, Koszyk zaczępł się o piśn figowca rosnącego przy brzegu rzeki. Gdy niemowlęta zaczęby płakać, usłyszala je wikczyca, która miała młodec. Nakamila więc chłopców swoim mlekiem. Karmila ich potem jeszcze więdokronie.

Pewnego dnia królewski pasterz ujrzał nieopodal rzeki koszyk. Kiedy wliczycza deszlar, mejczyz raz zbijyż się do koszyka. Bardzo się ucieszył, ujrzawszy śliczne niemowlęta. Pemyslal, że to wielkie szczęście, bo obsjez zoną zawsze pragnęli mieć dzieci, ale nie było im to dane. Pasterz zabrachlopców do domu, nadal im miena Romulusi Remus. Wyróżniali się oni wśród rówieśników uroda, siła, zrezenością i madrością, przewodzili zabawie i włowach, na wśsciach i podczas wypraw.

w zabawie i w łowach, na wyścigach i podczas wypraw. Po jednej z bójek Remus, dla rosztrzy gniecia sporu, musiał stanaje przed obliczem zdetronizowanego, starego króla. Władca wypstał chłopea o rodziców, a kiedy dowiedział się o koszyku na rzece, wilczycy i pasterzu, stwierdził, że cudem uratowani chłopey są jego wnukami. Sprowadzono zaraz drugiego bliżniaka, Romulusa. Stary król, widząc tak wspaniałych i silnych młodzieńców, postanowił przy ich pomocy balić swego przeciwnika, który odebrał mu ron i który swego czasu skutunie nakazał zgładzić niemowlęta Marsa i Rei Sylwii. Chłopcy czele oddziałów zbrojnych zantakowali wię pałac, obstali nowego

czele oddziałów zbrojnych zantakowali więc palac, obalili nowego oładcą, a na tronie osadzili z powrotem swego dziadka. Nie zostali z nim jednak długo. Byli zbyt ambitul, cheieli dokonać czegoś wielkiego. Postanowili rozszerzyć krolestwo, budując na miejscu swego niezwyklego ocalenia nowe misto. Legenda głosi, że działo się tow 753 r. p.c.e. W ten sposób narodził się Rzym – po włosku: Roma – wielka i wspaniala solicia Włoch.

opracował zespół redakcyjay

Rzym to miasto położone na siedmiu wzgórzach. Powstał w 753 r. p.n.e.

- Jakimi cechami powinien się odznaczać dobry władca państwa, w którym dzieci chciałyby mieszkać, i jak powinno być urządzone to państwo?
- Nazwanie stolic współczesnych państw leżących na terenie dawnego cesarstwa rzymskiego.
  - 1. Oblicz, ile lat ma Rzym. Postuż się przygotowanym wcześniej paskier
  - 2. Sprawdź w słowniku ortograficznym, jak się zapisuje nazwę mieszkańca Warszawy Jak się nazywa mieszkaniec twojej miejscowości i jak poprawnie zapisać tę nazwę?
  - 3. Przypomnij sobie legendę o powstaniu Warszawy oraz legendę, jeśli taka istnieje, związaną z powstaniem miejscowości, w której mieszkasz. Wzorując się na poznanych legendach, wymyśl i napisz opowieće na temat powstania twoiel lub wymrślonei miejscowości, w

Wypley

"Powstanie Rzymu" to opis legendarnych początków wspaniałego historycznego miasta.

Założenie Rzymu

W podręczniku dziadka znalazłem informacje o założeniu Rzymu.

"Początki Rzymu są związane z mitani greckimi. Otóć w wojnie niędzy Grekami a Trojańczykami© moycieżyti Grecy. Trojańczyk Eneazz wymknaj się wrogom i przybył do Italii. Osiadł w Lacjum, ożeni się z cóźta, króla tego kraju i odziedziczył po niu rząby. Z rodu Eneaza wywodzi się matka założyciela żymu – Ros Sylwia. To ona powina Bultimieta: Romulusa i Remusia.".

tąd myślałem, że dziadek uczył się samych łatwych rzeczy, ale informacje o Rzymie są bardzo trudne. Czy dziadek musiał je zapamiętać?

Legenda głosi, że Rzym ocality gęsi. Stysząc hałas, wszczęty alarm i odstraszyty najeźdźców próbujących nocą zdobyć jedno ze wzgórz.

84

nią ręc

wodę, i dzieck

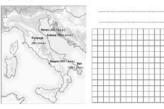
wkłada pedago ich obo

i oddaj w drog

6

Założenie Rzymu

- 1. Z mapy Włoch odczytaj nazwy miast i lata ich powstania.
- Przepisz nazwy miast w kolejności ich powstawania i oblicz, w jakich odstępach czasu powstawały.

2. Odpowiedz, jak się zmienity wyniki.

1500 + 300 = 1800 (1500 + 300) + 30 = 1800 + 30 = 1830 (1500 + 300) - 30 = 1800 - 30 = 1770 Jeffi jeden ze składniko dodawania zmniejszysz lub zwiększysz, suma zmieni się o tyle samo.

1540 2115

3. Wykonaj działania w tabelach. Porównaj wyniki obliczeń wpisane w odpowiednie pola.

+	1242	1540	2115	-		₽
753						t
455						t
+	1242	1540	2115	+	1242	T
753 + 8				753 - 8		T
455 + 8			- 8	455 - 8		Г

 Przeczytaj tekst i podkreśl w nim fragmenty, które mówią o tym, jakie czynności musiało wykonywać dziecko w starczytnym Rzymie, a następnie napisz, jakie czynności wykonuje rano dziecko w Polsce.

Budzę się skoro świt, przywołuję niewolnika, każę mu otworzyć okno i on je otwiera. Wstaję, siadam na brzegu łóżka, każę sobie podac owijacze, bo jest zimno. Gdy już włożę obuwie, biorę ręcznik. Podają mi

- Wykonanie obliczeń matematycznych z wykorzystaniem pasków czasu (z. 1.).
- Obserwowanie, jak zmienia się wynik dodawania na skutek zmiany jednego składnika. Układanie innych przykładów dodawania i odejmowania i wprowadzanie w nich podobnych zmian (z. 2.).

hrabstwo hrabicz

15

W starożytnym Rzymie

Zapis w dzienniku 🗸

- 1. Opisywanie strojów na podstawie ilustracji i tekstu.
- 2. Dodawanie i odeimowanie w zakresie 1000.
- 3. Inscenizowanie sądu polubownego rozstrzyganie sporu.

Środki dvdaktyczne_

s. 86. i 87. w *Podręczniku Olka*, s. 4., 17. i 18. w *Kartach pracy* część 4., tekst *Dawni Rzymianie* s. 74. w *Wypisach*, kawałki materiałów, klej, nici i inne materiały potrzebne do wykonania współczesnego stroju, ulotki i reklamy wycięte z gazet

.Sytuacje edukacyjne_

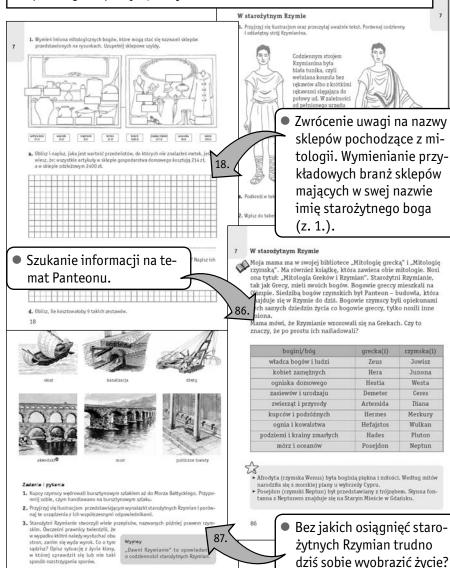
- ✓ Tekst Dawni Rzymianie s. 74.
- ✓ Karty pracy s. 17.
- ♦ Porównywanie strojów starożytnych Rzymian ze współczesnymi strojami.
- ✓ Karty pracy s. 4.
- ✓ Karty pracy s. 18.
- ♦ Wypowiadanie się na temat nazw domów handlowych, pracujących tam osób, organizacji sprzedaży, reklamy towarów.

.Uwaqa_

Do wyboru: zabawa w kupców lub rozstrzyganie sporów (poniżej).

- Przygotowanie zabawy: wyprawa kupców bursztynowym szlakiem itp., inscenizowanie spotkania kupców w wyznaczonym miejscu;
  - urządzenie punktu sprzedaży na wzór sklepiku szkolnego, spisanie nazw towarów, ich cen i podejmowanie próby negocjacji handlowych.
     Należy nawiązać do zabaw, które być może mieliśmy okazję organizować w poprzednich miesiącach.
- Przygotowanie reklamy wybranych artykułów. Zastanowienie się, jakie informacje są ważne dla tego, kto przygotowuje reklamę, a jakie dla osoby, która ją czyta, i czy są to te same informacje. Spisanie rozmowy kilku osób wymieniających uwagi na temat wybranej reklamy.
- ✔ Podręcznik Olka s. 86. i 87.
- Porównywanie urządzeń technicznych stosowanych w starożytnym Rzymie i współcześnie.
- Odszukiwanie w tekście opowiadania Dawni Rzymianie fragmentów dotyczących urządzeń technicznych.
   cd. na s. 103.

Opowiadanie sytuacji z życia klasy, rzeczywistej lub zasłyszanej, i inscenizowanie jej: rozstrzyganie sporu – sąd polubowny – zgodnie z zasadą głoszoną przez prawników rzymskich. Spisanie w dowolnej formie przebiegu rozprawy sądowej.

87

103

rzymska(i)

Jowisz

Westa

Ceres

Diana

Merkury

Wulkan

Pluton

Neptun

Szlakiem starożytności

Zapis w dzienniku Z

Zapis w dzienniku będzie uzależniony od przebiegu dnia zaplanowanego przez nauczyciela.

.Środki dydaktyczne_

s. 88. i 89. w *Podręczniku Olka*, s. 19. i 20. w *Kartach pracy* część 4., foldery biur podróży, albumy z architekturą Rzymu i klasycystyczną architekturą w Polsce, mapa Polski

.Sytuacje edukacyjne_

- ✔ Podręcznik Olka s. 88. i 89.
- ✓ Karty pracy s. 19. i 20.

I wariant

Dzień można przeznaczyć na wycieczkę i obserwowanie różnorodnych budowli. Wielokrotnie już zachęcaliśmy do poznania najciekawszych miejsc związanych z historią własnej miejscowości lub miasta położonego najbliżej miejsca zamieszkania dzieci. Ustalanie, które zabytki są najstarsze. Jeżeli w najbliższej okolicy nie ma zabytków tego typu, możemy zająć się architekturą okolicy. Można mówić dzieciom o materiałach, z jakich są wykonane budowle, w jakim okresie powstały, jak je zdobiono. Podczas obserwowania różnych obiektów należy zwrócić uwagę na gromadzenie słownictwa – nazywanie określonych części budowli (dach, ściany boczne, podmurówka, podpiwniczenie, dach spadzisty, płaski, ściany prostokątne itp.).

II wariant

Może to być wyjście do muzeum gromadzącego zbiory sztuki starożytnej, odwiedzenie miejsc, w których znajdują się budowle inspirowane architekturą starożytną (Arkadia k. Nieborowa, zespół pałacowo-parkowy w Puławach, Park Łazienkowski w Warszawie itd.). Można zabrać ze sobą aparat fotograficzny i utrwalić oglądane budowle.

Opracowanie trasy zwiedzania zabytków znanych w Polsce lub w najbliższej okolicy. Obliczanie, ile kilometrów ma ustalona trasa, ile może kosztować przejazd trasą i zwiedzenie tych zabytków.

Kiedy chciałem wziąć udział w konkursie na opracowanie przewodnika po najbliższej okolicy, rodzice kupili mi przewodnik po Warszawie i po Rzymie, żebym miał się na czym wzorować.

W tym o Warszawie znalazłem fotografię przedstawiającą pomnik starożytnego rzymskiego wodza. Mama mówi, że to nie Rzymianin, tylko Polak – książę Józef Poniatowski. Ale dlaczego ma rzymska zbroję i sandałki jak rzymscy legioniści?

88

- Koloseum to największy zachowany amfiteatr starożytnego Rzymu. Pochodzi z I w. Mógł pomieścić ok. 50 tysięcy widzów.
- Opera Leśna w Sopocie zbudowana w 1909 r. to również amfiteatr. Mieści 4400 widzów.

Twórcy i architekci wzorowali się na sztuce i architekturze starożytnych Greków i Rzymian. Ta moda dotarła również do Polski.

świątynia Diany w Łazienkach Królewskich

W Łazienkach Królewskich znajduje się światynia Diany. Jest otoczona wieloma kolumnami. Obecnie odbywają się w niej liczne wystawy.

W Ogrodzie Saskim w Warszawie znajduje sie wodozbiór wzorowany na świątyni Westy. Jest to budowla, w której gromadzono wodę wykorzystywaną w fontannach.

Zadania I pytania

R

- 1. Przygotuj się do założenia własnego biura podróży:
  - wymyśl jego nazwe:
  - przygotuj hasło reklamowe:
- zaplanuj trasę wycieczki po Polsce, Włoszech lub Grecji wymień zabytki godne obejrzenia.
- 2. Dowiedz się, czy w pobliżu miejscowości, w której mieszkasz, znajdują się budowle przypominające budowie starożytne. Powiedz, na czym polega to podobieństwo. a. Możesz też opisać budowie przedstawione na fotografiach.

89

Szlakiem starożytności

- 1. Organizacją turystyki zajmują się biura podróży. Zastanów się i napisz:
- w jakim kraju znajdują się wymienione niżej miasta;
   jakie obiekty, miejsca są charakterystyczne dla tych miast;
   nazwy biur podróży, które mogłyby się w nich znajdować.

Ateny -_

Londyn -

- Zamaluj na mapie państwa. Wykorzystaj cztery kolory tak, żeby nie zamalować tym samym kolorem państw leżących obok siebie.
- Których państw nie widać na mapie w całości? Napisz nazwy tych państw.

Z greki lub łaciny pochodzą cząstki: mini-, hiper-, ekstra-, auto-, anty-. Objaśnij znaczenie wyrazów poprzedzonych takimi cząstkami.

minibazar hiperinflacja ekstranowoczesny autoportret antywojenny

a. Nanisz inne wyrazy z takimi samymi czastkami.

Kalkulator – tak nazywano nauczyciela matematyki w starożytnym Rzymie. Co oznacza ten wyraz współcześnie? Sprawdź, czy wykonasz poniższe zadanie bez pomocy kalkulatora. 2. Jak nazwiesz liczby znajdujące się w kwadratach? Wykreśl z każdego kwadratu liczbę,

która nie pasuje do pozostałych. Powiedz, dlaczego nie pasuje. Nad liczbami, które wykreśliłeś, wpisz literki a, b i c.

1	10	0	1
21	3>	3	74
1	-	1	

sume	П		Т	П	-		т	П		
trzyskładnikową			Т	П		П			П	

- 6 sum dwuskładnikowych wg podanych oznaczeń

(a i b), (b i	c), (c i a)						$\Box$	
(aib)ic	HH	H	Ш	H	H	H	Н	H
(bic)ia	HH					H	П	
(cía) ib	ПП	T		TI	П	П	П	H

- 3 różnice między liczbami (a i b), (c i b), (a i c)

20

Znakomite budowle

Zapis w dzienniku Z

- 1. Szukanie rytmu w poezji i plastyce.
- 2. Rozpoznawanie kształtów figur i brył oraz ich nazywanie.
- 3. Sklejanie modeli wg instrukcji lub wg własnego pomysłu.

Środki dydaktyczne_

s. 90. i 91. w *Podręczniku Olka*, s. 65. i 67. w *Kartach pracy* część 4., wiersz Danuty Wawiłow *Trójkątna bajka* s. 75., w *Wypisach*, albumy zamków, pałaców, dworów, mapa Polski

.Sytuacje edukacyjne.

- ✓ Wiersz Trójkątna bajka s. 75.
- ♦ Czytanie wiersza *Trójkątna bajka* z różną intonacją. Recytowanie (czytanie) innych wierszy i porównywanie ich rytmu. Zwrócenie uwagi na rolę rytmu zarówno w poezji, jak i w architekturze regularność, powtarzalność tych samych lub podobnych elementów.
- ✔ Podręcznik Olka s. 90. i 91.
- Gromadzenie słownictwa związanego z wyglądem budowli i wnętrz.
   Porównywanie budowli pod względem wyglądu, wielkości, przeznaczenia.
- Wyszukiwanie charakterystycznych cech budowli, np. kształt i wielkość okien, konstrukcja dachu, kolumny, wieżyczki, schody i tarasy, balkony, rodzaj bram, klamek i kluczy, rodzaje pieców, ozdobne ornamenty itp. Zastanawianie się nad znaczeniem budowli historycznych dla miejscowości, w których się znajdują.
- ✓ Karty pracys. 65. i 67.
- Wykonanie baszt wg rysunkowej instrukcji. Sklejanie modelu zamku.
   Możemy zaproponować uczniom rozbudowanie zamku w dowolny sposób, np. przez:
  - dostawianie innych elementów wykonanych z pudełek od zapałek;
  - sklejanie narysowanych samodzielnie i wyciętych siatek brył o różnych kształtach (ostrosłup, sześcian, prostopadłościan, walec).

Dzieci mogą projektować także budowlę z klocków. Obliczanie kosztów takiej budowli, po ustaleniu ceny jednostkowej.

Trójkatna bajka

Była sobie raz skała bardzo dziwna, Trójkama, stał na tej skale pałac bardzo dziwny, Τκοικατινή W pałacu tym na tronie bardzo dziwnym, Trankannym, zasiadał król w koronie bardzo dziwnei. Trójkatrej. i patrzył z okna wieży bardzo dziwnej, Trockarski, na dzielnych swych rycerzy, bardzo dziwnych, Trójkaw

Aż kiedyś raz dworacy na szczerozłotej tacy przynieśli mu śniad: wykwintne niesh a było to nied zwyczaine bardzo dz

I stała odtad skała bardzo dziwna, Okrasta, a na tei skale pałac bardzo dziwny. Okrasty. w pałacu zaś na tronie bardzo dziwnym, Окласкун zasiadał król w koronie

erzy

 Przygotowanie pocztówki, obrazka, dowolnej kompozycji kółek, trójkatów, prostokatów (kwadratów) wyklejanych z zachowaniem rytmu: kolejności figur, kolorów, określonych układów.

Znakomite budowle

Mam pomysł: przygotuję trasę podróży po Rzymie. Może rodzice się namyślą i kiedyś tam pojedziemy. Byleby nie było z nami tak jak z dziadkiem i sójką. Dziadek co roku planuje podróż po Polsce, ale wybiera się jak sójka za morze. Mama kupiła album z zamkami, pałacami i dworami polskimi, by go zachęcić do podróży. Mnie nie trzeba zachęcać, zawsze jestem gotowy.

- Zamek Książ należy do największych w Polsce. Posiada ponad 400 po mieszczeń, a wraz z zabudowaniami gospodarczymi ok. 600.

  Jedną z najstarszych budowli w Polsce jest zamek w Checinach.

90

Ogladanie w Podręczniku Olka oraz w albumach zamków i pałaców.

Odczytywanie nazw miejscowości, w których znajdują się te budowle, i wskazywanie ich na mapie Polski. Różnicowanie znaczenia wyrazów zamek, pałac, dwór. Przypominanie różnych znaczeń wyrazu zamek, wyszukiwanie innych wyrazów wieloznacznych.

- Jakie budowte, które kředyš zwiedzaleš, najlepřej zapamiętateš? a. Czy wnętrza, które oglądaleś, są podobne do tych przedstawionych na fotografiach? Wskaż te podobieństwa.
- Czy w twojej miejscowości jest budow-la, która ci się szczególnie podoba lub nie podoba? Wyjaśnij dlaczego. 3. Zastanów się, gdzie chciałbyś miesz kać, i namaluj dom swoich marzeń.

Dlaczego król zmienił upodobania? Odpowiedź na pytanie znajdziesz w "Trój-

katnej bajce'

3 maja 1791 r.

Zapis w dzienniku Z

- 1. Obchody świąt patriotycznych ogólnopaństwowe i lokalne.
- 2. Układanie i pisanie notatki do klasowej lub rodzinnej kroniki.
- 3. Obliczenia kalendarzowe ile lat upłynęło i która to rocznica?

Środki dvdaktvczne

s. 92. i 93. w *Podręczniku Olka*, opowiadanie Marii Dąbrowskiej *Trzeci Maja Krystka i Anielki* s. 76. w *Wypisach*, paski czasu wykonane przez uczniów

.Sytuacje edukacyjne.

- 1. Wypowiadanie się dzieci na temat doświadczeń związanych z obchodami patriotycznych świąt.
- 2. Uczestnictwo w różnych formach obchodów rocznicy 3 Maja:
  - Projektowanie wystroju klasy (własnego pokoju), przygotowanie małych chorągiewek i innych elementów dekoracyjnych.
  - Udział czynny w uroczystościach szkolnych recytacja wierszy, śpiewanie piosenek, oglądanie albumów historycznych.
  - Słuchanie sprawozdań telewizyjnych i radiowych.

.Uwaga_

Do decyzji nauczyciela pozostawiamy sposób wykorzystania środków dydaktycznych przewidzianych na ten dzień.

.Uwaga_

Zwrócenie uwagi na różne zapisy dnia 3 maja pojawiające się w wierszach. Mówiąc o kolejnych dniach danego miesiąca, używamy formy: trzeci maja. Powiedzenie "trzeci maj" oznacza, że jest to trzeci miesiąc maj, a nie trzeci dzień maja.

Można zwrócić również uwagę na zapisywanie nazwy konstytucji 3 maja (lub Maja)

Mozna zwrocic rowniez uwagę na zapisywanie nazwy konstytucji 3 maja (lub Maja) w zależności od publikacji poprawnościowych (słownika ortograficznego i poprawnej polszczyzny PWN).

3 maia 1791 r.

Dziadek powiada, że święto 3 Maja jest tak samo ważne, jak 11 listopada. Mówi też coś o prawach i obowiązkach, ale nie ucznia, tylko Polaka. Co roku pomagam dziadkowi wywiesić biało-czerwona flage przed domem, więc chyba spełniam obowiązek Polaka? A na uroczystość z okazji 3 Maja nauczę się wiersza.

W dzień Trzeciego Maja

wieci słonko majowe Biją dzwony w kościele. Na dziedzińcu zamkowy Przygrywają kapele.

Króla Stasia cień siada I jak niegdyś przed laty Rozpoczyna się Rada.

Łzy radości jak perty Błyszcza w oczach kochanych, Gdy król czyta orędzie: Równe w prawach są stany!

Choragiewki z bibułki Weźcie w rączki swe, dzieci, I krzyknijcie wesoło: Niechaj żyje Maj Trzeci!

3 maja 1791 r. Sejm Polski uchwalił Ustawę Rządową. Nazwano ją później Konstytucją 3 maja. Było to wielkie wydarzenie dla Polaków. Dzięki prawom zapisanym w Konstytucji Rzeczpospolita miała się stać silnym i nowocześnie rządzonym państwem

Mazurek Trzeciego Maja

Muzyka: autor nieznany

1831 r. Słowa: Rajnold Suchodolski 1 1 1 2 2 Wi- tai, ma- iowar lu- treen-ko szej noli skiej kra. i. nie Pol. see Mail Tr Mai

> Witaj, majowa jutrzenko, świeć naszej polskiej krainie, uczcimy ciebie piosenką, która w całej Polsce słynie. Witaj Maj! Trzeci Maj, u Polaków błogi raj! Witaj Maj! Trzeci Maj, u Polaków błogi raj!

Zadenie i pytenie

na przysiege!

- 1. Wymień święta państwowe związane z ważnymi wydarzeniami historycznymi i powiedz, jakie wydarzenia upamiętniają.
  - a. Oblicz, ile lat upłynęto od uchwalenia Konstytucji 3 maja.
- 2. W którą rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja powstał "Mazurek Trzeciego Maja"? Czy mógłbyś zagrać na dowolnym instrumencie fragment tego utworu? 3. Wystuchaj w radiu lub obejrzyj w telewizji wybraną audycję poświęconą obchodom
  - rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja, Jeśli będzie taka możliwość, weż udział w uroczystościach organizowanych w twoiej miejscowości.

a. Napisz o tym kilkuzdaniową informacie do klasowei kroniki.

Co zobaczył Krystek przed Zamkiem Królewskim? Odpowiedź znajdziesz w opo-wiadaniu "Trzeci Maja Krystka i Anielki". 10

Trzeci Maja Krystka i Anielki

Przed Zamkiem Królewskim snuły się tłumy. Gwałtowna i radosna ciekawość ogarnęła stolicę. Idą, idą, idą - wszyscy do zamku (...) mienią się białe, żółte, błękitne i ciemne fraki, Iśnią białe pończochy, złociste, srebme i brylantowe sprzączki. A tu i tam, między frakami, zaświeci kontusz karmazynowy polski albo biskupie fioletowe suknie. To senatorowie. Od starei Warszawy. z boku wysuwa się orszak w ciemnych sukniach, w czarnych na głowie beretach. To radni miejscy ze swym prezydentem na czele spieszą do sejmowej sali. Ściągają ze wszystkich stron chorągwie cechów rzemieślniczych. (...)

Krystek biegał wśród tłumów z innymi chłopcami. Zakładał się z nimi, że wejdzie do zamku, choć straż dzieci nie puszcza.

1 rzeczywiście udało mu się jakimś bocznym wejściem na galerię do sali sejmowej dostać, Wcisnął się między ludzi i spojrzał. Serce zabiło mu gorąco.

Dopiero po chwili, kiedy się Krystek uspokoił i przestało mu w głowie szumieć, usłyszał, że ktoś mówi.

- Mości Panie Marszałku Sejmowy! Róbmy spieszno ustawę rządu! Róbmy ją dzisiaj

Po nim zaś inni mówili, wołając, aby przyjmować konstytucję i przysięgać.

Wreszcie sam król się podniósł i prosił, by głosować. A gdy wszyscy wraz przyjęli konstytucję, wołając: Zgoda! Vivat konstytucja! - zerwał się poseł inflancki, Zabiełło, i zakrzyknął:

Zaklinam was, Najjaśniejsze Stany, abyście raczyli tę nową przyjąć konstytucję, ciebie zaś, Najjaśniejszy Królu, proszę, abyś najpierwszy na przyjęcie jej wykonał obywatelską przysięgę, a my wszyscy za twym pójdziemy przykładem!

Dopiero wtedy przerwała się skupiona cisza sali na dobre. Ruszyli wszyscy ze swoich miejsc do tronu, wołając: Zgoda! W radosnej wrzawie znikneły głosy tych paru, co się przeciw konstytucji opowiadali. Wszyscy szli teraz do tronu po przysięgę na nowe

a, jak po nowe życie, jak po szczęście i wolność bezpieczną szystkie czasy. (...) król tymczasem wszedł na wysokie czerwone swoje krzesło.

ać go było teraz wyraźnie. (...) Biały mundur korpusu kadetów, król miał na sobie, świecił w tym cieniu. Twarz króla stała sna i młoda. Zdawało się, że stoi tam nie słaby, lękliwy, jący się król, ale świetny młodzieniec. Obok stał książę Józef atowski z wyrazem upojenia na pobladłym obliczu. ól podniósł palce do góry. Biskup krakowski odebrał od niego ięgę. Stanisław August donośnym głosem powtarzał łacińskie a tak, że go wszyscy mogli słyszeć. Wreszcie zawołał: Przysięgam Bogu i żałować tego nie będę. Proszę waszmość w, kto kocha ojczyznę, niech idzie za mną do kościoła wykonać

wtedy ruszyli wszyscy do drzwi, wołając, ile kto miał siły rsiach: Vivat konstytucja narodowa! Vivat król! Vivat

Historyk objaśnia, co przedstawia obraz Jana Matejki "Konstytucja 3 maja

XVIII OŚRODEK TEMATYCZNY WIERSZYKARNIA

Umiejętności ucznia

Mówienie i słuchanie

Opisuje postawy różnych osób. Bierze udział w dyskusji na podany lub wybrany temat. Wypowiada się na ten temat, uzupełnia i rozszerza przedstawioną informację. Dostosowuje środki językowe do określonej sytuacji. Układa i mówi krótkie rymowane wiersze. Stosuje w wypowiedzi związki frazeologiczne.

Czytanie

Czyta głośno, dokładnie wymawiając wyrazy i zachowując odpowiednie tempo. Czyta zbiory wierszy. Czyta plany miast.

Pisanie

Korzysta ze słownika ortograficznego, sprawdzając i uzasadniając poprawność pisowni. Układa i pisze zdania złożone. Pisze instrukcję gry. Pisze bajkę – opowieść z elementami magii. Opisuje przebieg trasy. Pisze ułożone przez siebie krótkie rymowane wierszyki i wyliczanki oraz przepisuje inne.

Stosowanie wiedzy i umiejętności

Czyta zbiory wierszy i wyszukuje w nich teksty wg określonej kategorii (żarty, wyliczanki, zagadki). Rozpoznaje części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówek. Mierzy i porównuje długości odcinków. Ustala odcinki jednostkowe. Wykonuje działania w zakresie 1000. Zna liczby powyżej tysiąca i miliona, porównuje je i zapisuje słowami. Oblicza wagę, koszty, czas. Zamienia jednostki miary. Rysuje symetryczne obiekty. Nazywa instrumenty muzyczne, rozróżnia ich dźwięki, rozróżnia zespoły muzyczne ze względu na ich skład. Odszukuje wskazane obiekty na planie swojego miasta, określa położenie ulic. Rozróżnia rodzaje obuwia i ich rozmiary. Rozpoznaje niektóre kwiaty doniczkowe i ogrodowe. Zna nazwy i zastosowanie niektórych ziół.

Rozwiązywanie problemów

Wybiera formy zachowań odpowiednie do sytuacji. Dostosowuje słownictwo i formy wypowiedzi do określonej osoby i miejsca. Rozróżnia rodzaje linii i tworzy odpowiednie figury geometryczne. Oblicza różnice czasu między strefami. Dokonuje wyboru wg określonego warunku – gry i zabawy z wyliczankami. Określa i nazywa kategorie, wg których został dokonany podział.

_Notatki	

Siedmiomilowe buty

Zapis w dzienniku 🗸

- 1. Pisanie wiersza lub opowieści na temat fantastycznej podróży.
- 2. Mnożenie liczby dwucyfrowej przez jednocyfrową obliczanie trasy podróży.
- 3. Opisywanie położenia geograficznego poszczególnych województw.

Środki dydaktyczne_

s. 94. i 95. w *Podręczniku Olka*, s. 23. i 24. w *Kartach pracy* część 4., wiersz Jana Brzechwy *Siedmiomilowe buty* s. 78. w *Wypisach*, eksponaty lub fotografie różnych typów butów, linijka, patyczek do mierzenia długości stopy, tabele rozmiarów obuwia, mapa fizyczna i administracyjna Polski, książka Jonathana Swifta *Podróże Guliwera*

Uwaga_

Dzień powinien rozpocząć się od wizyty w sklepie obuwniczym. Można również spotkać się z lekarzem ortopedą, który wyjaśni potrzebę starannego dobierania obuwia ze względu na prawidłowy wzrost i rozwój stopy człowieka, podkreśli walory zdrowotne obuwia i wskaże, w jakim obuwiu dzieci nie mogą chodzić, a jakie powinny nosić.

.Sytuacje edukacyjne.

- ✓ Wiersz Siedmiomilowe butys. 78.
- ♦ Wyszukiwanie na mapie fizycznej lub administracyjnej Polski miast wymienionych w wierszu. Pisanie nazw miast, które odwiedził Michał, oraz nazw województw, w których obecnie miasta te się znajdują. Ustalanie, od czego pochodzą nazwy województw, oraz charakteryzowanie regionu, który obejmują największe miasta, rzeki, inne zbiorniki wodne, znane ośrodki przyrodnicze i przemysłowe. Porównanie pisowni nazw miast i nazw województw.
- ✓ Podrecznik Olka s. 94. i 95.
- Oglądanie eksponatów, fotografii oraz rysunków butów w Podręczniku Olka na s. 95. i nazywanie ich. Gromadzenie i stosowanie w zdaniach słownictwa związanego z obuwiem
- ✓ Karty pracys. 23. i 24.

Proste czy krzywe?

Zapis w dzienniku 🗸

- 1. Znaki interpunkcyjne na końcu zdania różne rodzaje zdań.
- 2. Dobieranie i stosowanie zwrotów grzecznościowych w rozmowie z określonym rozmówcą pisanie dialogów.
- 3. Rozpoznawanie i rysowanie linii krzywych i łamanych.

.Środki dydaktyczne_

s. 96. i 97. w *Podręczniku Olka*, s. 25. i 26. w *Kartach pracy* część 4., wiersz Danuty Wawiłow *Krzywy wierszyk* s. 79. w *Wypisach*

Sytuacje edukacyjne.

- ✓ Wiersz Krzywy wierszyk s. 79.
- Wykonanie przez dzieci modelu krzywego wierszyka. W tym celu uczniowie mogą korzystać z prostopadłościanów (w miarę możliwości niedużych), które będą łączone ze sobą w celu uzyskania krzywych. Mając wiele prostopadłościanów, mogą na ich ściankach zapisać słowa:
  - Krzywego wierszyka Danuty Wawiłow;
  - wierszyka, który sami ułożą.

Umocowany do brystolu zestaw prostopadłościanów ułożony krzywo należy obrysować. Powstanie w tej sposób przykład linii krzywej. Ten kształt dzieci mogą odtworzyć na kartce bez używania linijki (ćwiczenie ręki). Uczniowie powinni wypowiadać się, w jaki sposób umocowali pudełka, np. pierwsze z drugim połączone jest krótkimi ścianami, drugie przylega do trzeciego długim bokiem, wysunięte jest w prawo itd.

- Wybieranie z wiersza i zapisywanie rzeczowników wraz z określającymi je przymiotnikami. Określanie liczby i rodzaju przymiotnika w związku z rzeczownikiem.
- ✔ Podręcznik Olka s. 96. i 97.
- Wyszukiwanie dialogów w znanych tekstach. Nazywanie osób rozmawiających i wskazywanie zwrotów grzecznościowych, których te osoby użyły.
- ♦ Inscenizowanie sytuacji związanych ze zwrotami: koso patrzeć, patrzeć prosto w oczy itp.
- ✓ Karty pracy s. 25. i 26.
- ♠ Rozwiązywanie i układanie zagadek matematycznych (wzór na s. 26.). Wykorzystanie ich w zabawie parami lub w zabawie grupowej – uczniowie układają dla siebie wzajemnie zadania-zagadki; po jakimś czasie nauczyciel proponuje wszystkim uczniom rozwiązanie najciekawszego spośród wymyślonych. W pierwszym etapie rozwiązywania zagadek nauczyciel może je czytać uczniom. Później można sprawdzać wyniki przy różnych proponowanych liczbach.

- kolega lub koleżanka;
- mama lub tata (babcia lub dziadkiem);
- nowo poznana dorosła osoba. Zapisanie jednej z ułożonych rozmów.

Aby bez wstydu patrzeć innym prosto w oczy, należy zawsze mówie prawdę i postępować zgodnie z własnym sumieniem oraz z zasadami dobrego wychowania.

Dzień dobry! O, witam cię, Franeczku!

Pomogę pani przejść przez ulice. Dobrze, dobrze, kochany. Żie 2

Proszę mi podać rekę i idziemy. Duży rośnij, dziękuję ci. Nie ma za co, do widzenia pani!

W szkole na przerwie:

- Daj. A co za nią chcesz? Nic. Poczęstuj się. Coś takiego! Dziękuję.
- Nie ma za co. Super smakuje, jak pomarańcza.

czasu!

- W parku: Tomek! Śpieszysz się?
- Spieszę, a co? Pomożesz mi założyć łańcuch w rowerze? Przecież mówię, że nie mam

25.

- 1. W jakich sytuacjach powiemy, że nie możemy komuś spojrzeć prosto w oczy? O czym to

Określanie liczby i rodzaju przymiotnika w związku z rzeczownikiem (z. 1.).

Przygotowanie zawodów

Proste czy krzywe?

1. Jakie jest coś, jeśli nie jest proste? Odpowiedz na pytanie, dopisując przymiotnik podanych rzeczowników. Postaraj się nie powtarzać tych samych przymiotników droga zadanie

whos dent linia

a. Utóż zdania z utworzonymi wyrażeniami.

Rozpoznawanie, nazywanie i rysowanie figur geome-

trycznych – prostych i krzywych; rysowanie kompozycji z różnych figur geometrycznych i różnych rodzajów linii.

Zadania 2., 3. i 4. możemy wykorzystać zależnie od zainteresowania uczniów.

Krzywy wierszyk

Jest w lesie krzywe drzewo, a pod nim krzywa chatka, a w chatce z krzywa córka mieszkała krzywa matka.

Raz poszły krzywą dróżką, gdzie oset i pokrzywy, wtem patrzą - a w pokrzywie kociaczek siedzi krzywy.

Wiec wzieły go do domu i niech was to nie zdziwi, lecz odtad, chociaż krzywi, okropnie są szczęśliwi. Dunuta Wawile Otrzym

26.

niezale

79.

w "Chodzie krętą drogą". Na podłodze sali gimnastycznej lub na boisku wyznaczamy (np. rysujemy kredą, weglem) trase, która powinna przebiegać wzorem linii łamanej. W zawodach uczestniczą dwie grupy. Kolejni zawodnicy pokonują trasę z zawiązanymi oczami, kierując się tylko wskazówkami kolegów z grupy. Kto zboczy z trasy, odpada. Wygrywa ta grupa, która więcej swoich członków do-

prowadzi do mety.

Czy wiesz kto

Zapis w dzienniku 🗸

- 1. Formułowanie pytań w celu otrzymania oczekiwanej odpowiedzi.
- 2. Dodawanie i odejmowanie w zakresie 1000.
- 3. Pisanie instrukcji do gry na podstawie planszy układanie planu gry.

.Środki dydaktyczne.

s. 98. i 99. w *Podręczniku Olka*, s. 27. i 28. w *Kartach pracy* część 4., wiersz Danuty Wawiłow *Nie Wiem Kto* s. 80. w *Wypisach*, tekst *Tajemnica króla Midasa* (w *Przewodniku* s. 178.)

.Sytuacje edukacyjne_

- ✓ Wiersz Nie Wiem Kto s. 80.
- Wyszukiwanie na podstawie wiersza odpowiedzi na pytania: kto? co? gdzie? kiedv?
- Przygotowanie wywiadu z bohaterem wiersza.
- Propozycja zabawy: przygotowanie ubrań i rekwizytów i wcielanie się w dowolne, ale znane uczniom postaci (np. literackie). Prezentowanie postaci – za pomocą gestów, sposobu poruszania, mimiki. Zadawanie pytań i odgadywanie, kim jest prezentowana postać.
- ✔ Podręcznik Olka s. 98. i 99.
- Wypowiadanie się na temat własnej osoby ocenianie możliwości dochowania tajemnicy.
  - Tworzenie opowieści: nauczyciel wymyśla dowolną historyjkę i przekazuje wybranemu dziecku tylko jedną informację, np. "Widziałem, jak biegł", wskazane dziecko uzupełnia zdanie o kolejną informację i powtarza ją następnemu, a to kolejnemu, i tak do czasu, aż powstanie cały obraz sytuacji (kto, gdzie, z kim, jak, dokąd itd.). Następnie dzieci porównują obie wersje historyjki.
- ✓ Tekst Tajemnica króla Midasa s. 178.
- ✓ Karty pracys. 27. i 28.
- Uczniowie samodzielnie sprawdzają, jak wykorzystać planszę do gry, mając do dyspozycji dwa pionki i kostkę. Wymyślają zasady gry. Na kartce zapisują kolejne działania wykonywane w trakcie gry lub tylko wyniki tych działań, które będą sukcesywnie sumować, aby przekroczyć liczbę 1000. Mogą w tym celu zrobić karnecik lub tabelę, w której będą zapisywane wyniki kolejnych rozgrywek.

Po zakończeniu wymieniają kolejne czynności, zapisują je w punktach lub tworzą opis gry.

cd. na s. 117.

Przykładowy opis (dzieci powinny układać zdania pojedyncze):

Przygotuj dwie kostki do gry i dwa pionki, po jednym dla każdego gracza, ołówek i kartkę do zapisywania punktów. Grę można zacząć z dowolnego pola. Po planszy można wedrować w dowolnym kierunku, każdą drogą, a pionek przesuwać o tyle pól, ile wskaże liczba punktów wyrzucona na obu kostkach. Od liczby znajdującej się w kwadracie, na którym się zatrzymałeś, należy odjąć sumę liczb uzyskaną z rzutu dwiema kostkami. Wynik odejmowania to liczba punktów, które uzyskałeś w tej kolejce. Wygrywa ten, kto pierwszy przekroczy 1000 punktów!

Gre można wykorzystywać w następnych dniach.

Czy wiesz kto

Gdy zbliżają się imieniny albo Dzień Matki, moja mama nie może wytrzymać z ciekawości i wciąż się dopytuje, jaki prezent dla nie przygotowałem. Muszę bardzo uważać, żeby przypadkiem się nie

zdradzić. To bardzo trudne. Ja nigdy się nie dopytuję, co dostane, tylko szukam we wszystkich zakamarkach. Dziadek mówi, że i ja jestem ciekawy, a ciekawość to pierwsz stopień do piekła. Dziadek się myli, sprawdziłem w słowniku, ciekawość to "pragnienie zdobycia wiedzy"!

 Zagraj z kolegą, korzystając z planszy i opracowanej przez siebie instrukcji, a potem z instrukcji opracowanej przez kolegę. 108 110 113 95 101 84 02 97 102 91 105 94 88 90

Czy potrafisz dochować tajemnicy? Zastanów się, którą odpowiedż wybierzesz.

- 1. Koleżanka powiedziała ci w tajemnicy, że podoba jej się twój brat lub kuz
  - a) Natychmiast powiesz bratu (kuzynowi).
     b) Powiesz tylko mamie.
  - c) Zachowasz to dla siebie.
- Wiesz, że jedna z twoich przyjaciółek nie przyjdzie na urodziny wspólne koleżanki/kolegi, bo nie ma za co kupić prezentu, ale obiecałaś jej, że níkomu o tym nie powiesz.
  - a) Powiesz o tym na urodzinach i dodasz jeszcze coś od siebie.
  - b) Zdradzisz sekret tylko najbliższej przyjaciółce/przyjacielowi. c) Dotrzymasz obietnicy.
- Kolega powiedział ci w sekrecie, dla kogo przygotowuje prezent na walentynki.
  - a) Powtórzysz każdemu, kto cię o to poprosi.
- b) Utrzymasz sekret w tajemnicy, ale tylko przez dwa dni.
   c) Nikomu nie powtórzysz, a nawet nie pokażesz, że wiesz coś na ten tem

Zadente i pytenia

- 1. Wyjaśnij, co znaczą wyrażenia "ciekawość świata i ludzi" oraz "ciekawość to pien stonień do niekła*
  - a. Jak sądzisz, kiedy ciekawość jest wadą, a kiedy zaletą?
- 2. Powiedz, jak rozumiesz informację, że jakaś wiadomość jest poufna lub tajna. Spra znaczenie tych słów w słowniku języka polskiego.
- 3. Na podstawie własnego doświadczenia powiedz, jakie moga być konsekwencje powtarzania niesprawdzonych wiado
  - a. Jak się nazywa niesprawdzona wiadomość powtarzana z ust do ust?

Zastanów się, jaki inny tytuł mógł

reading to the state of the sta

Nie Wiem Kto

Pewnego razu Nie Wiem Kto raniutko wstał z pościeli, na gtowe włożył Nie Wiem Co. na nogi włożył Nie Wiem Co, do torby włożył Nie Wiem Co i tyle go widzieli. I wcale mu nie byto źle, na słońcu, w deszczu, w cieniu

1. Jak sobje wyobrażasz tajemniczą postać nazwaną Nie Wiem Kto? Nadaj jej in 2. Co sprawia, że większość łudzi przez wiele lat nie zmienia miejsca za

W lustrze i w kalejdoskopie

Zapis w dzienniku 4

- 1. Tworzenie opowieści z elementami magii.
- 2. Mnożenie liczby trzycyfrowej przez dwucyfrową.
- 3. Rysowanie symetrycznego obrazu.

.Środki dydaktyczne₋

s. 100. i 101. w *Podręczniku Olka*, s. 29. i 30. w *Kartach pracy* część 4., wiersz Danuty Wawiłow *Bajka o królewiczu, kalejdoskopach i babie* s. 81. w *Wypisach*, książka Ł. Sikoruka *Fizyka dla najmłodszych*, kalejdoskop, lustra

Sytuacje edukacyjne.

- ✓ Wiersz Bajka o królewiczu, kalejdoskopach i babie s. 81.
- ♦ Wskazywanie w wierszu fragmentu opisującego działanie kalejdoskopu.
- Wykonanie doświadczeń z lustrami w celu wyjaśnienia zasady działania kalejdoskopu. Uczniowie ustawiają dwa prostokątne lusterka pod różnymi kątami i obserwują, ile odbić przedmiotu można uzyskać, zmieniając kąt ustawienia lusterek: 90° – 4 odbicia, 72° – 6 odbić, 120° – 3 odbicia.

.Uwaga.

Opis wykonania kalejdoskopu można znaleźć w książce Ł. Sikoruka *Fizyka dla najmłodszych* na s. 52. (WSiP, Warszawa 1991).

- ✔ Podręcznik Olka s. 100. i 101.
- ◆ Indywidualne układanie bajki, opowieści, w której lustro jest elementem magicznym. Można również wykorzystać inne tajemnicze przedmioty, które znajdą się w bajce, i zaprezentować je dzieciom, np. klucz o fantazyjnym kształcie, szkatułkę, wazonik ze wschodnimi ornamentami, lusterko w pięknej oprawie, końską podkowę, ptasie pióro. Rozbudzą ciekawość i wyobraźnie dzieci, zainspiruja do samodzielnego pisania bajek.
- ✓ Karty pracy s. 29. i 30.

Bajka o królewiczu, kalejdoskopach i babie (fragment)

Ciemno wszędzie, głucho wszędzie, pajęczyne pajak przędzie, szumia skrzydła nietoperzy – tylko hen, na szczycie wieży, aż do świtu, jak noc długa, w jednym oknie światło mruga... Czy to sprawka złego ducha? Kto chce wiedzieć, niech posłucha...

wciąż tylko siedzi na szczycie wieży, różnych rupieci ma tam na kopy i z nich układa... i kalejdoskopy!

od złego smoka

panny ratować,

hasać po lasach

w gronie rycerzy

Przed kilku laty – powiem w dwóch słowach – żyli w tym zamku 1 kalejdoskopy:
Najpierw włoży pomiędzy lusterka
cztery szkietka i skrawek papierka
ostrożnie podniesie ku oczom –

Swiat się zmienia jak w kalejdoskopie – Rafat mówi tak po każdym powrocie ze szpitala. To znaczy na korzyść czy nie? Lubię się bawić kalejdoskopen. Franek pokazywał mi taki, jaki zachowała jego babcia ze swojego dzieciństwa. Ale uważam, że świat nie zmienia się tak szybko i wyraźnie jak obraz w kalejdoskopie.

Kalejdoskop to zabawka w kształcie rurki, w której dzięki wielokrotnym dbiciom różnokolorowych szkielek w odpowiednio rozmieszczonych lusterkach obserwuje się figury zmieniające się przy najmniejszym ruchu.

W lustrze i w kalejdoskopie

1. Narysuj lustrzane odbicie po drugiej stronie linii.

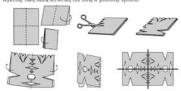

- Narysuj za pomocą tinijki tinię oddzielającą rysunek od jego tustrzanego odbicia. Dokończ brakującą część rysunku.
- Rysowanie kompozycji z figur geometrycznych. Może to być kontynuacja lub rozszerzenie zadania z 9. dnia w XVII ośrodku tematycznym. Kompozycja mogłaby być układana w kole, np. z kółek i trójkątów. Zadaniem dzieci byłoby również opowiadanie, w jaki sposób będą układać lub ułożyły kolejne elementy (z. 1.).

Lustrzane odbicie to obraz, który każdy z was może sam stworzyć.

Wykonaj taką samą serwetkę lub inną w podobny sposób

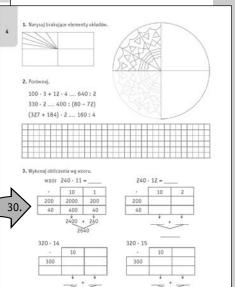

enie i pytenie

30

ysuj kompozycję kolorowych figur geometrycznych i jej lustrzane odbicie, sonaj ramkę z tektury i naktadaj na nią cieriutide kolorowe bibukti. Popatrz przeż na jakiś przedmior, zmieniają kokory bibulek. Co zobstewowakeż sądzisz, o kim możeny powiedzieć, że widzi świat w różowych kolorach, a o kim

 Co to jest fotoplastykon?
 Podejmowanie próby wyjaśnienia zjawiska trójwymiarowości.

Ptaki od parady – paw czy papuga?

Zapis w dzienniku Z

- 1. Odszukiwanie kryterium porównania wyodrębnienie cech wspólnych i odrebnych.
- 2. Porównywanie ilorazowe dzielenie liczb trzycyfrowych.
- 3. Lepienie z masy solnej odtwarzanie kształtów.

.Środki dydaktyczne_

s. 102. i 103. w *Podręczniku Olka*, s. 31. i 32. w *Kartach pracy* część 4., wiersz Tadeusza Kubiaka *Pióra od parady* s. 82. w *Wypisach*, albumy ze zdjęciami i informacjami o pawiu i wróblu, masa solna, koraliki, zapałki, kokardki, słownik frazeologiczny

Sytuacje edukacyjne.

- ✓ Wiersz Pióra od parady s. 82.
- Czytanie wiersza, uczenie się go na pamięć i mówienie go z podziałem na role.
- ♦ Lepienie pawia lub wróbla z masy solnej i zdobienie zgromadzonymi materiałami. Prace należy pozostawić w klasie do wyschnięcia.

W następnym tygodniu proponujemy ich malowanie.

Masa solna

Materiały i narzędzia: bardzo miałka sól, mąka, woda, miska i łyżka.

Wykonanie:

Mąkę i sól należy połączyć w proporcji pół na pół, powoli dolewać wodę i mieszać. Masa powinna być gęsta, aby dobrze się lepiła.

- ✔ Podręcznik Olka s. 102. i 103.
- ◆ Oglądanie ilustracji pawia i papugi. Układanie w zeszycie opisu pawia lub papugi.
- ✓ Karty pracy s. 31. i 32.

Pióra od parady

- Zazdroszczę ci rzekł wróbel,
- spoglądając na pawia.

   Twój pawi ogon, pawiu.
- zawsze w zachwyt mnie wprawia. Tak pięknie się nie barwi woda w tęczowym stawie, jak w twoim pawim piórze przepyszne oko pawie.
- Kiedy rozłożysz pióra, unosząc je w powietrze, barwniejsze są niż witraż w barokowej katedrze.
- Nie masz czego zazdrościć –
   paw odpowie z prostotą.
   Ja mam pióra
- od parady, ty masz skrzydła do lotu.

Sprawdź w stowniku, jakie znaczenie mają stowa "parada" i "prezentacja".
 Gdybyś był ptakiem, chciałbyś mieć pióra pawia czy wróbia? Uzaradnij swój wybór.

80

 Wypowiadanie się na temat wyglądu ptaków przedstawionych na ilustracji: ubarwienie, postawa, zachowanie. Gromadzenie na ich temat wiadomości.

papuga falista	paw indyjski
Australia	Indie, Pakistan, Cejlon
tereny trawiaste	lasy
18 cm 45-50 g	120-150 cm 2500-6000 g
głowa żółta, pióra na grzbiecie zielone i zielonożółte z czarnymi pręgami	głowa, szyja i pierś błękitne, grzbiet zielony, ogon z barwnymi okami
nasiona traw i ziół	wszystkożerny
5-6 jaj wysiadywanych przez 17-19 dni	3-5 jaj wysiadywanych przez 28 dni

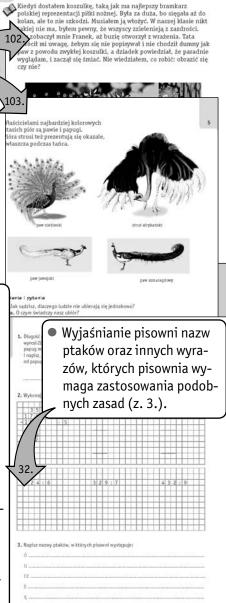
a. Na podstawie podanych informacji o tych ptakach wypisz:

– podobieństwa:

– różnice.

31.

- Sprawdź na mapie świata, na jakim kontynencie znajduje się Półwysep Indyjski, na którym żyje najwięcej pawi (z. 1.). Odnajdź Cejlon, Indie, Pakistan.
- Kategorie z tabeli: występowanie, tryb życia, długość ciała i masa, ubarwienie, pożywienie, rozmnażanie (z. 1.).
- Gromadzenie wiadomości o pawiu i papudze z uwzględnieniem informacji notowanych w tabelce w z. 1. na s. 31. Dzieci pracują w dwóch grupach, każda gromadzi informacje o innym ptaku. Później wymieniają się wiadomościami, mogą przekazywać sobie informacje w 1. os. lp, odgrywając role pawia i papugi.

Ptaki od parady - paw czy papuga?

Znajome ulice

Zapis w dzienniku Z

- 1. Pisownia nazw dzielnic i ulic.
- 2. Rozszerzenie zakresu liczbowego do miliona.
- 3. Rysowanie planu najbliższej okolicy i zaznaczenie na nim określonej trasy.

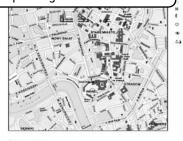
Środki dydaktyczne

s. 104. i 105. w *Podręczniku Olka*, s. 33., 34., 35., i 36. w *Kartach pracy* część 4., wiersz Tadeusza Kubiaka *Co Wojtek myśli o warszawskich ulicach?* s. 83. w *Wypisach*, plany miast, książki z wierszami, opowiadaniami i informacjami o rodzinnej miejscowości

.Sytuacje edukacyjne_

- ♦ Poszukiwanie wiadomości, wierszy, opowiadań, anegdot o swojej miejscowości. Czytanie ich lub ustne przekazywanie informacji, podawanie źródła, z jakiego pochodzą.
- Organizowanie zabawy, w której będziemy kronikarzami swojego miasta zgromadzimy informacje o nim, stworzymy przewodnik po ciekawych zakątkach albo przygotujemy spektakl teatralny odwołujący się do treści historycznych, geograficznych, folkloru itp. W takim przedstawieniu różne informacje będą przeplatać się z wierszami, legendami i opowiadaniami.
- ✓ Wiersz Co Wojtek myśli o warszawskich ulicach? s. 83.
- Gromadzenie ciekawych informacji o ulicach (np. skąd się wzięły ich nazwy, kim była osoba, której nazwiskiem została nazwana ulica). Wyszukiwanie na planie miasta ulic, przy których znajduje się szkoła, blok czy dom itp. Posługiwanie się planem miasta, alfabetycznym spisem ulic i umieszczonymi tam oznaczeniami.
- ✔ Podręcznik Olka s. 104. i 105.
- Zwrócenie uwagi na różność tablic z różnych krajów i miast: nazwiska patronów ulic i lata ich życia, nazwy dzielnic, herby miast (nazwy warszawskie są zróżnicowane kolorystycznie: niebieskie są w całym mieście, a brązowe na Starówce), zróżnicowanie nazw: rue, place, allée, avenue.
- ✓ Karty pracy s. 33., 34., 35. i 36.
- Przypomnienie sposobu pisania adresu na kopertach oraz zasad stosowania wielkiej litery w nazwach miast, ulic, placów i dzielnic.

Wypisywanie nazw ulic, które pochodzą od zwierząt.
 Tworzenie od nazwy zwierzęcia nazwy ulicy oraz wyrażenia składającego się z przymiotnika i rzeczownika, np. paw – ul. Pawia – pawi ogon.

Powiedz, czego można się dowiedzieć o Krakowie, oglądając plan tego miasta.

rowecz, czego można się dowiecziec o krakowe, ogięcając pian tego miasta.
 Planami jakich miast posługiwaleś się dotąd? Co szczególnego zwróciło twoją uwagę? Jakich miejsc szukałeś na planach?

Znajome ulice W amerykańskich miastach większość ulic nie ma nazw, tylko numery. W jednej z dzielnic Warszawy też są numerowane ulice, np. V Poprzeczna, ale podłużnych nie ma. Ja wolę nasze nazwy, bo są zabawne i ciekawe jak ulica Babiego Lata albo Žabia, kolorowe jak Teczowa, smaczne jak Malinowa albo poważne jak Jana Pawła II. Kiedy byliśmy z panią Ewą w ratuszu, pokazano nam najnowszy plan miasta. Niektóre ulice jeszcze nie mają nazw. Chciałbym, żeby u nas była na przykład ulica Wróbla Ćwirka. Dowiedzieliśmy się też, że niektóre ulice dawniej miały inne nazwy. Ulica Główna nazywała się Wilcza. Ciekawe dlaczego? 104 LIBERATION dei Tribunali Krola Najdłuższą ulicą w Warszawie jest ulica Puławska - ma ok. 11 km. 104

Jwaga rogi, którą chodzisz do

Jeśli mieszkamy w miejscowości, która ma plan miasta, możemy wybrać się na wycieczkę z planem miasta w ręku.

Jeśli zajęcia odbywają się w miejscowości, w której brak oznaczenia ulic lub jest ich niewiele i nazwy nie łączą się ze znanymi postaciami czy zdarzeniami historycznymi, trzeba poznawać najbliższe miejscowości i miejscowość gminną.

Jeden dzień możemy poświęcić na wycieczkę tropem ciekawych ulic, miejsc i związanych z nimi postaci lub zdarzeń. Może to być również wycieczka do miejsca, gdzie buduje się lub remontuje ulicę. Po jednym dniu pracy w klasie możemy udać się w wybrane miejsce, o którym zebraliśmy informacje, aby uzupełnić wiadomości, wykonać zdjęcia, szkice itp.

-	-	-	-	_	-	_			
9	9	9	9	9	9				
2. Uzup tabel			- 9	dzies	więćset	osiemd	ziesiąt	cztery	
tabel	ę.			t	tysiąc di	radzie	ścia sze:	ść	
									9603
		⊏			piętn	aście t	ysięcy		
									20 000
			- 0	czte	rysta ty:	rięcy si	edemse	t pięć	
									500 000
				dw	a milion	y sześ	set tys	ięcy	
									60 000 000

i układajcie z nich najmniejsze i największe liczby¹, które zapisujcie w tabeli. Każdy z was ma pieć kolejek. Następnie każdy z was oblicza sume utworzonych liczb. Ustalcie, kto wygrywa: ten, kto uzyska najmniejszą lub najmiększą sumę.

nr kolejki	liczba kartoników	cyfry na kartonikach	ticzba najmniejsza	ficzba największa
wzór	trzy	4, 3, 1	134	431
1	trzy			
2	cztery			
3	pięć			
4	sześć		- 3	
5	siedem			

Napisz, kto zwyciężyl.

¹ Cytry 0 nie ustawiajcie na początku liczby.

Imieniny pana Fleta

- 1. Pisanie zaproszenia na koncert.
- 2. Obliczanie zakupu kosztu biletów mnożenie liczb dwucyfrowych.
- 3. Rozpoznawanie i pisanie wyrazów dźwiękonaśladowczych oraz odgłosów przyrody.

.Środki dydaktyczne_

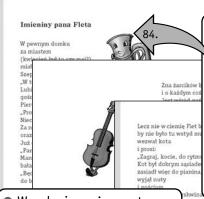
s. 106. i 107. w *Podręczniku Olka*, s. 37. i 38. w *Kartach pracy* część 4., wiersz Tadeusza Śliwiaka *Imieniny pana Fleta* s. 84. w *Wypisach*, plansze przedstawiające różne grupy instrumentów, książka z serii *Patrzę. Podziwiam. Poznaję* dotycząca instrumentów muzycznych, aktualny cennik pocztowych opłat za listy, bilety z koncertów przyniesione przez dzieci

Sytuacje edukacyjne.

- ✔ Podręcznik Olka s. 106. i 107.
- Rozpoznawanie i nazywanie dźwięków otaczających ludzi. Zapisywanie na tablicy wyrazów dźwiękonaśladowczych (szelest, chrzęst) oraz głosów przyrody (miau, pipi..., kwa-kwa)
- ♦ Rozpoznawanie i nazywanie zespołów instrumentalnych.
- ✓ Karty pracys. 37. i 38.
- ♦ Opowiadanie o sytuacji przedstawionej na rysunku na s. 38. Układanie zdań opisujących wydarzenia poprzedzające zilustrowaną sytuację i po niej następujące. Określanie, w jakiej roli występują osoby znajdujące się na ilustracji.
- Słuchanie nagrań, rozpoznawanie i nazywanie instrumentów, określanie ich brzmienia.
- ✓ Wiersz Imieniny pana Fleta s. 84.
- ♦ Czytanie wiersza. Układanie wierszowanych życzeń dla pana Fleta. Obliczanie, ile kosztuje wysłanie listów do solenizanta – wykorzystanie rzeczywistego cennika opłat pocztowych. Najlepiej, korzystając z pomocy listonosza, zrobić kopie takiego cennika dla wszystkich uczniów.

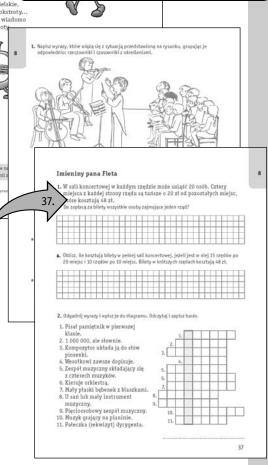
 Organizowanie koncertu wokalnego lub instrumentalnego. Pisanie zabawnego zaproszenia na ten koncert.

- W zadaniu można zastosować ceny wyższe lub niższe w celu doskonalenia umiejętności liczenia (z. 1.). Obliczanie reszty, jaką może wydać sprzedający, gdy będziemy płacić banknotem 100 zł za bilety dla rodziny, lub też ile pieniędzy zostanie z 1000 zł po wykupieniu biletów dla całej klasy. Doskonalenie umiejętności dodawania, odejmowania i porównywania liczb w zakresie 1000.
- Można zatelefonować do biura koncertowego lub do domu kultury i zapytać o ceny biletów na koncerty, które odbyły się niedawno, lub odwołać się do doświadczeń dzieci i wykorzystać bilety z koncertów, na których były, żeby obliczyć koszt udziału w koncercie całej rodziny lub klasy.

- Przeglądanie zapisów nutowych. Nazywanie znaków graficznych i określenie ich roli w zapisie, rozpoznawanie wartości nut i śpiewanie gamy C-dur .
- Układanie rytmicznych życzeń dla pana Fleta. Tekst powinien składać się z czterech zdań, a każde zdanie powinno mieć taką samą liczbę sylab. Czytając, uczeń wyklaskuje swoje życzenia albo śpiewa je na ułożoną przez siebie melodię.

Żartobliwe wierszyki

Zapis w dzienniku Z

- Opracowanie zbioru prac dziecięcych (rymowanek, wyliczanek i zabaw podwórkowych) z indeksem.
- 2. Obliczanie kosztu przesyłek pocztowych wg cennika.
- 3. Prezentowanie wybranych zabaw, do których mają zastosowanie wyliczanki.

Środki dydaktyczne.

s. 108. i 109. w *Podręczniku Olka*, s. 39. i 40. w *Kartach pracy* część 4., książki z żartobliwymi wierszykami, wyliczankami, różnej wielkości koperty i cennik opłat pocztowych, waga do ważenia przesyłek pocztowych, kolorowe kartki do zapisywania wierszyków, wiersze Jana Brzechwy o zwierzętach, kartoniki, pisma z wierszykami pisanymi przez dzieci, *Gry i zabawy w szkole* Doroty Bąk

.Sytuacje edukacyjne.

- ✔ Podręcznik Olka s. 108. i 109.
- Odszukanie w książkach wierszy o zwierzętach i samodzielne układanie o nich rymowanek.
- ✓ Karty pracys. 39.
- Gromadzenie, pisanie wierszyków i zagadek założenie klasowego zbioru żartobliwych wierszyków, wyliczanek. Wśród nich mogą znaleźć się także wierszyki znanych autorów. Należy pamiętać, aby podać źródło, z jakiego pochodzi utwór, oraz poprawnie je zapisać. Prace nad zbiorem należy zaplanować na kilka dni.
- ✓ Karty pracys. 40.

Ćwiczenia i zabawy rytmiczne z wykorzystaniem wyliczanek słownych (ćw. 1. s. 85., ćw. 3. s. 86.,
 Korowód rytmiczny s. 88.).

Żartobliwe wierszyki

Dorota bawiła się w pisanie wierszy i chyba nic jej z tego nie wyszło, bo nie pokazała nam ani jednego. Ale gdy bawiny się w chowanego albo w komórki do wynajecia, przechwala się włwyliczankami. Twierdzi, że wyliczanki to też wijeczankami. Twierdzi, że wyliczanki to też wijeczanki, to Dorota nie ma się czym chwalić.

klika słów, które się rymują, i mamy wyliczanki

- Szukanie czasopism, w których publikowane są wiersze dzieci. Ogłoszenie konkursu na zabawną zagadkę. Prace można wysłać do redakcji pism dziecięcych.
  - Obliczanie kosztów przesyłek listowych – planowanie wysyłki listów do wydawnictw lub redakcji pism dziecięcych, którym dzieci zaproponują swoje wierszowane zagadki.
  - Rozważanie możliwości przesłania prac w kopertach różnej wielkości. Cena przesyłki zależy od wagi.
- W chwili wysyłania listów do redakcji można powtórzyć te obliczenia, sprawdzając, czy opłaca się wysłać każdy list oddzielnie, czy też jeden zbiorowy.
- Wybieranie rzeczowników
   z ułożonego ciągu wyrazów
   i układanie z nimi zdań.
   Używamy w nim jak najwięcej
   określeń rzeczowników i cza sowników (z. 2.).

Prezentowanie przez dzieci najpopularniejszych zabaw podwórkowych.

Kocha, lubt, szanuje, nie choe, nie dba, żartuje, w myśli, w mowie, w sercu, na słubnym kobierce.

Zadenia i pytenia

- Wymień znane ci gry podwórk
   stosuje się wyliczanki:
- wystarczy kawatek ub 109 . do rysowani 2. Spośród znanych ci wierszy
- Spośród znanych ci wierszy
   , które można wykorzystać jako wyliczanki.
   Spisz używane obecnie wylici strukcję gry poprzedzanej wyliczanką. Narysuj
- makietę tej gry.

  a. Starannie opracowany mate giczna i Wydawnicza, Janina
  - reśtij do redakcji na adres: Pracownia Pedagoska, ul. Dragonów 8 m. 42, 00-467 Warszawa.
  - Nadawanie tytułów (nazw) spisywanym zabawom i tworzenie alfabetycznego indeksu (z. 3.).

Żartobliwe wierszyki

1. Przygotuj kartoniki z podanymi wyrazami i zaproś kolegę do gry.

wiewiórka	daszek	foka	zwierzę
kotek	zlew	skoczek	długa
lew	motek	jeż	sroka
ptaszek	rurka	papuga	roczek

- a. Odwrócone kartoniki potóżcie na stole. Losujcie na zmianę po dwa kartoniki. Kto wylosuje rymujące się wyrazy, zabiera je do siebie. Wygrywa ten, komu uda się zgromadzić więcej wyrazów. Zabawę powtórzcie na kartonikach kolegi.
- Napisz pary innych rymujących się wyrazów

c. Ułóż rymowankę z wybranymi wyrazami.

Przygotuj kartoniki z podanymi wyrazami i zaproś kolegę do gry.

huragan rój żołądź nóžka źrebak abażur jeż ośmiolatek żółw huk WIZOS drzwi orzech dróżka obraz szczudło zuch ksiażka

a. Odwrócone kartoniki polóżcie na stole. Bierzcie na zmiane z kolegą po jednym i układajcie ciąg wyrazów tak, żeby ostatnia litera jednego wyrazu wskazywaka pierwszą litere nastepnego. Jeżeli wylosowany wyraz nie da się dotobyć, nale y o oddożyć na miejsce i nie można losować drugi raz. Wygra ta osoba, która doloży ostatni wyraz.

h Donisz kilka nastennych wyrazów do ulokonego cian

Zieleń w mieście

Zapis w dzienniku 🗸

- Układanie zdań złożonych informacja na temat zieleni w miejscu zamieszkania.
- Mnożenie liczb, mnożnik dwucyfrowy zastosowanie rozdzielności mnożenia względem dodawania.
- 3. Wykonywanie makiety ogródka o określonym kształcie i podanych wymiarach.

.Środki dydaktyczne_

s. 110. i 111. w *Podręczniku Olka*, s. 41. i 42. w *Kartach pracy* część 4., wiersz Joanny Kulmowej *Zieleń w mieście* s. 87. w *Wypisach*, tekst *Kwiaty w domu* (w *Przewodnik*u s. 179.), wiersze o kwiatach zgromadzone przez uczniów i nauczyciela, karton, plastelina do wykonania makiety ogródka, farby do pomalowania pawia zrobionego w dniu 5., albumy o kwiatach

.Sytuacje edukacyjne.

- Wykonanie makiety ogródka o określonym kształcie i podanych wymiarach. Wypełnianie jej kwiatami, drzewami wyciętymi z kartonu, wykonanymi z plasteliny, modeliny oraz pomalowanym i ozdobionym pawiem (wróblem) wykonanym kilka dni wcześniej z masy solnej. Celem wykonania takiej makiety powinno być:
  - ocenianie zmian, jakie zaszły w ciągu ostatnich dni w przyrodzie w porównaniu z prowadzonymi wcześniej obserwacjami;
  - ocenianie, czy zieleń wokół szkoły nie wymaga pielęgnacji (projektowanie makiety stałoby się okazją do planowania takich przedsięwzięć);
  - gromadzenie słownictwa i wiadomości dotyczących hodowli i pielęgnacji roślin zdobiących skwery i parki w naszej miejscowości.
- ✓ Wiersz Zieleń w mieście s. 87.
- Czytanie wierszy o wiosennych kwiatach z książek i czasopism zgromadzonych przez uczniów i nauczyciela. Oglądanie zdjęć i ilustracji, recytowanie wierszy.
- ✔ Podręcznik Olka s. 110. i 111.
- Wyszukiwanie wiadomości o roślinach leczniczych. Poznawanie właściwości niektórych roślin doniczkowych.
- ✓ Kwiaty w domus. 179.
- ✓ Karty pracys. 41. i 42.

 Wypowiadanie się i układanie kilkuzdaniowej wypowiedzi na temat zieleni w miastach.

Niezwykte właściwości roślin spowodowały, że człowiek zaczął je celowo hodować. Zwyczą dekorowania miestkań roślinami pojawił się u nas w XV w. za sprawą królowej Bony. Obecnie coraz chętniej kolekcjonujemy oryginalne rośliny, a także wybieramy do wnętz te kwiaty, które korzystnie na nas wpływają i oczyszcząją powietze.

Zadania i pytania

- 1. Wymień:
  - naturalne skupiska zieleni w otoczeniu człowieka;
     powody, dla których ludzie powinni otaczać się zielenią.
- Nazwij kwiaty doniczkowe, bałkonowe i ogrodowe znajdujące się w ty Sprawdź pisownię tych nazw w albumie roślin i w słowniku języka poli
- 3. Jaki jest, a jaki može być udział dzieci w ochronie zieleni w mieście i r sposoby działania, które pozwoła cichronić zieleni-wodinnajbliżsym otoczeniu:
  – wpłynąć na to, że zieleni-będzie więcej:
  – zachęcić innych do dabotóci o zieleń.

  Czy zieleń może by
- Sansewieria pochłania szkodliwe substancje i nawilża pomieszczenia, dlatego powinna być ustawiana obok wykładzin, szczelnych okien, podobnie bluszcz i paproć.
- Dracena, kalatea, difenbachia, bluszcz oczyszczają pomieszczenia, w których są takie sprzęty, jak drukarki, telewizory i komputery. Rośliny o czerwonych kwiatach dodają energii, białe uspokajają, a żółte wprowadzają w dobry nastrój.

leń w mieście Zieleń w mieście ledwie sie mieści. Mało jej ogródków na przedmieściach. To ciasnota jej doskwiera na skwerach. To ja dusi dym. To bruk ja uwiera. że wyściubia trawkę spod chodnika. że zza płotu listek wytyka. że wysunie się brzózką nad rynną. że tam będzie, gdzie jej być nie powinno. Otwórzmy jej drzwi i okna na przestrzał żeby mogła wejść swobodnie do mieszkań

Nazwy kwiatów w wykreślance: konwalia, stokrotka, przylaszczka, żonkil, zawilec (z. 1.).

Zieleń w mieście

ie? En

1. W pozionych zegdań zaznacz te litery, z których można ubworzyć o

K O H N G W M F A L J I N A
S T Y O R K R E O T J K G A
P N R Z Y L A W S Z C Z K A
2 R O H N I N K M I E F L U

 Zaznacz nazwy kwiatów, które spotykamy tylko: (a) w parku lub w ogrodzie (b) w lesie, (c) w ogródku, lesie lub parku, (d) które są pod ochroną.

I A R W T I Y L E C Z M P

Olek cryta ksiąłki. To zdamie pojedyncze.
Olek cryta ksiąłki, poniewał chce dużo wiedziec. To zdamie zdożece.

2. Dokończ rozpoczęte wypowiedzi, układając zdania złożone.

Podziwiamy smukłe tulipany, które

Zrobímy bukiet z kaczeńców i

Stokrotki są białe, ale

Siejemy maciejkę, żeby ..

Mamy w domu skrzynki na kwiaty, więc.

Nie muszę dzisiaj podlewać kwiatów w ogródku, ponieważ

Pachnące zioła

Zapis w dzienniku z

- 1. Układanie pytań i przeprowadzenie wywiadu.
- 2. Dodawanie i odejmowanie liczb sześciocyfrowych.
- 3. Prowadzenie obserwacji roślin zioła i rośliny ozdobne.

.Środki dydaktyczne.

s. 112. i 113. w *Podręczniku Olka*, s. 43. i 44. w *Kartach pracy* część 4., opowiadanie Cecylii Lewandowskiej *Pachnące zegary* s. 88. w *Wypisach*, modele zegarów, encyklopedia, suszone kwiaty lipy do przygotowania naparu, cykoria i sałata do ozdobienia kanapek

Sytuacje edukacyjne.

- Wycieczka do ogródka, parku (do lasu, na pole). Rozpoznawanie i określanie zapachów roślin – liści i kwiatów, ściółki, grzybów, ziemi.
- ✓ Opowiadanie Pachnące zegary s. 88.
- ♦ Rozpoznawanie i zapisywanie nazw roślin występujących w opowiadaniu; gromadzenie wiadomości o nich i ich zastosowaniu.
- ✔ Podrecznik Olka s. 112. i 113.
- Wypowiadanie się na temat zastosowania ziół, ich walorów smakowych i leczniczych. Wymyślanie ziół, które mogłyby mieć magiczne, wymarzone przez dzieci właściwości. Wymyślanie dla nich nazw.
- ✓ Karty pracys. 43. i 44.
- Wykonanie dowolną techniką zegarów (najlepiej dużych i z grubego kartonu) odmierzających lata życia. Każdy z wykonanych zegarów powinien być odpowiednio ozdobiony i zgodnie z tym mieć swoje przeznaczenie: jedne będą odliczać czas tym, którzy zdrowo się odżywiają, drugie tym, którzy uprawiają sport, chodzą na spacery itp.

Pachnące zegary

88.

 Sporządzenie i degustacja np. herbatki z lipy, surówki z cykorii lub kanapek z sałata. Tyk – tak! Tyk – tak! Tyka budzik na szafee kuchennej.
 Tyk – tak! Tyk – tak! Tyka zegar wiszący w pokoju.

Zegarek kieszonkowy tatusia chodzi tak cicho, że go prawie wcale nie słychać, kiedy "szepce".

Zegar na wieży ratuszowej pewno chodzi głośno, ale wisi tak wysoko, że słyszy się go tylko, kiedy – bum!... bum!... wybija grubym głosem godziny...

Za to nasz zegar słoneczny, który sobie urządziliśmy w ogrodzie szkolnym, milczy, nie wydaje głosu, choć jego wskazówka, czyli cień zatkniętego w ziemię kijka, przesuwa się ciągle, razem ze słonkiem wędrującym po niebie.

Ale są na świecie zegary, które nigdy nie tykają, które nigdy nie szepcą i nigdy nie wybijają godzin, które nie mają żadnych wskazówek posuwających się naprzód wraz z uciekającymi godzinami. Zegary te bywają pachnące i kolorowe, i... żywe! Zegarów tych jest cale mnóstwo, gdziekolwiek spojrzy się wokoło, ale żjawają się dopiero wtedy, gdy na świecie robi się

Sporządzanie listy ziół znanych dzieciom i ustalenie, do czego sa stosowane. Wyróżnienie tych, które moga być stosowane do drugiego śniadania. Porównywanie wyglądu – liści, zapachu – ziół rosnących w doniczkach

Nasz organizm zachowa zdrowie, jeśli będziemy mu pomagać. Rozejrzyjmy się wokoto w poszukiwaniu zdrowia. Zdrowie unosi się np. w czystym powietrzu. Zrezygnujmy więc z przesiadywania przed telewizorem lub komputerem i pobiegnijmy chwytać zdrowie. Człowiek zdrowy nie tylko nie odczuwa poważnych dolegliwości, lecz także jest zadowolony z życia, radosny i życzliwie nastawiony do innych.

113

Pachnace zioła

Co tydzień jedna osoba z naszej klasy przygotowuje wybraną potrawę i wszystkich częstuje. Okazuje się, że w każdym domu te same potrawy przyrządza się inaczej i u kogoś zawsze lepiej smakuje. U nas jemy naleśniki z dżemem malinowym, u Franka z dżemem z dzikiej róży – są jeszcze lepsze, a u Doroty są najlepsze, bo ze szpinakiem. Jej mama lubi przyrządzać dziwne potrawy. Nigdy też nie częstuje nas sokami z kartonu, tylko herbatkami

ziołowymi. Dorota kiedyś przygotowała w klasie ziołową degustację. Piłem napar z miety, z bratka i z lipy. A potem była matematyka i się spociłem. Dziadek mówi, że to nie od matematyki, tylko od naparu lipowego, bo on jest na poty. Chciałbym, żeby był jakiś napar "na matematyke".

Czosnek to jedna z najstarszych przypraw znana już starożytnym Egipcjanom. Ma właściwości lecznicze.

► Bazylię starożytni Grecy nazywali królową przypraw.

► Miód jest jedynym produktem, który się nie psuje. Miód nadający się do spożycia znaleziono w grobowcach faraonów.

Zamiana godzin na minuty, minut na sekundy. Obliczanie, ile minut (sekund) ma doba, tydzień itp.

Zadania i pytenia

1. Jakie zioła stosujemy do jakich potraw? Wymień wszystkie zioła, które znasz. Przeprowadź wywiad na temat stosowania ziół z osobami, które – twoim zdaniem – zdrowo się odżywiają.

Z jakich ziót piteś napary? W jakim celu je przyrządzamy? Jaki jest ich smak? Jak rozumiesz określenie: niezte z cie-bie ziółko?

Wypiey Jakie zegary nie tykają i nie wybijają godzin? Opisała je autorka wiersza

12

Oblicz, ile czasu upłynęto między otwarciem i zamknięciem się kwiatu.

9.15 - otwiera się 13.05 - zamyka się czas otwarcia kwiatu _ 9.00 - otwiera się 10.55 - zamyka się

7.03 - otwiera się 🎘 11.59 – zamyka się czas otwarcia kwiatu_ 8.00 i 17.00 - otwiera się

9.00 i 18.00 - zamyka się czas otwarcia kwiatu

czas otwarcia kwiatu

serwuj, czy wokół ciebie działają pachnące zegary. Zaznacz na tarczach 43. wych godziny, w jakich działają.

3. Ile czasu upłyneto:

10	8.40	9.30	11.20	13.20	18.15	21,30	23.10	24.00
5.20								
6.08								
7.24								

Umiem więcej?

Zapis w dzienniku Z

- 1. Bogacenie słownictwa tworzenie porównań.
- 2. Wykonywanie czterech działań w zakresie 1000.
- 3. Graficzne przedstawienie pola powierzchni.
- 4. Obliczania zegarowe; różnica czasu między różnymi strefami.

.Środki dydaktyczne_

s. 21., 22., 45., 46., 47. i 48. w *Kartach pracy* część 4., opowiadanie Hanny Ożogowskiej *Informacja* s. 90. w *Wypisach*

Sytuacje edukacyjne.

✓ Karty pracys. 21., 22., 45., 46., 47. i 48.

.Uwaqa_

Jest to okres wyjazdów dzieci ze szkół na wycieczki lub do zielonej szkoły. W związku z tym proponujemy materiał, który można wykorzystać w ciągu pięciu dni w całości lub we fragmentach, głównie dla samokontroli.

♦ Propozycja zabawy:

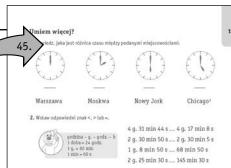
Uczniowie mają przypięte kartoniki z kolejnymi cyframi, poczynając od 1.

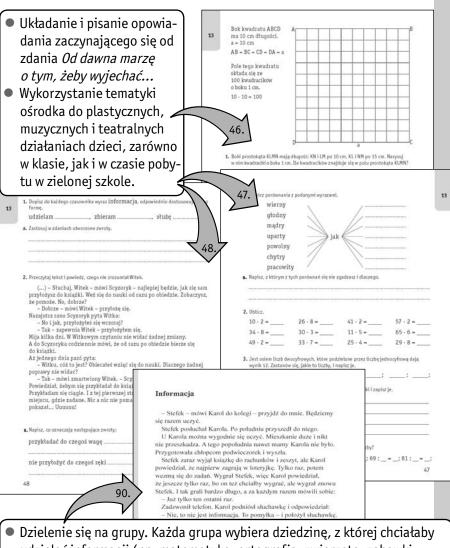
a) Dobieranie się w grupy tak, żeby suma dwóch (trzech) liczb była liczbą parzystą lub nieparzystą. Każda grupa zapisuje swoje działanie, a następnie stara się sformułować to, co zaobserwowała, np. suma trzech liczb parzystych jest liczbą parzystą. Zabawę powtarzamy kilkakrotnie, aby dostarczyć uczniom jak najwięcej przykładów, na których podstawie beda formułować wypowiedź.

b) Dzieci tworzą pary tak, aby iloczyn dwóch liczb był liczbą parzystą (nie-

parzystą). ✓ Opowiadanie *Informacja* s. 90.

 Wyjaśnienie, kiedy i jakich skrótów dotyczących godzin używamy.

Dzielenie się na grupy. Każda grupa wybiera dziedzinę, z której chciałaby udzielać informacji (np. matematyka, ortografia, zwierzęta, zabawki, książki, komputery itp.). Następnie przygotowuje zestawy pytań dla pozostałych grup (nauczyciel może zweryfikować zbyt trudne pytania). Po otrzymaniu pytań członkowie grup opracowują odpowiedzi – najlepiej, jeśli będą dowcipne, nie wprost, jak w opowiadaniu *Informacja*. Na pytania, które nie dotyczą ich dziedziny, nie muszą odpowiadać.

XIX OŚRODEK TEMATYCZNY NAD KRAJOBRAZOWA MAPĄ POLSKI

Umiejętności ucznia

Mówienie i słuchanie

Opisuje prace plastyczne, mówiąc o sposobie ich wykonania, treści oraz nastroju. Wymienia nazwy roślin polnych i łąkowych. Używa środków poetyckich.

Czytanie

Czyta wiersze. Potrafi powiązać treść utworu z własnymi doświadczeniami.

Pisanie

Uzupełnia zdania wyrażeniami przyimkowymi określającymi położenie i miejsce. Układa opis krajobrazu, stosuje porównania i epitety. Stosuje wielką literę w nazwach geograficznych. Układa i pisze rymowane życzenia.

Stosowanie wiedzy i umiejętności

Rysuje figury geometryczne w skali. Porównuje liście różnych drzew i roślin ze względu na kształt i układ na łodyżce. Rozpoznaje po liściach i owocach najpopularniejsze gatunki drzew i innych roślin. Potrafi opisać niektóre ekosystemy i występujące w nich rośliny. Zna różne rodzaje map i potrafi odczytać zawarte na nich informacje. Porównuje liczby w zakresie 100 000. Wykonuje proste działania arytmetyczne do 100 000. Rozpoznaje części mowy, tworzy części mowy od podanego wyrazu. Rozwiązuje krzyżówki.

Rozwiązywanie problemów

Grupuje rośliny lub inne obiekty przyrodnicze wg ustalonego kryterium. Wyszukuje cechy wspólne i odrębne dla poszczególnych gatunków roślin. Umie pokazać powierzchnię 1 ara oraz obwód drzewa o grubości kilkudziesięciu metrów. Rozumie znaczenie zieleni w otoczeniu człowieka i podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody w swoim otoczeniu. Tworzy barwy o różnym odcieniu.

_Notatki		

Ile drzew, tyle liści!

Zapis w dzienniku 🗸

- 1. Kryteria porównywania wybranych roślin.
- 2. Pisanie notatek z wycieczki.
- 3. Tworzenie i nazywanie odcieni tej samej barwy odtwarzanie barw zaobserwowanych w przyrodzie.

Środki dydaktyczne.

s. 114. i 115. w *Podręczniku Olka*, s. 51. i 52. w *Kartach pracy* część 4., wiersz Lucyny Krzemienieckiej *O dębie, co żołędzie rozdawał* s. 94. w *Wypisach*, *Księga przysłów,* albumy, album *Świat wokół mnie*, atlasy roślin, zielniki zakładane wcześniej przez uczniów, rośliny znalezione podczas wycieczki

.Uwaga

W kartach pracy od s. 59. do 63. znajdują się zadania do wykorzystania przez nauczyciela w dowolnym czasie.

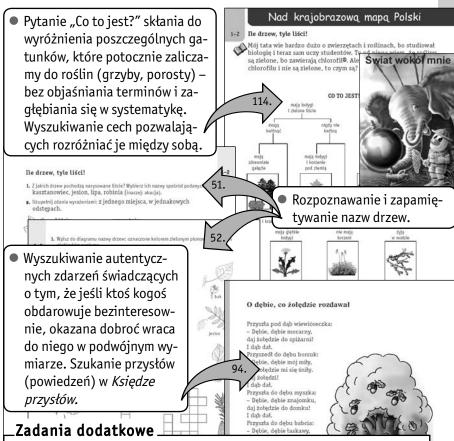
.Sytuacje edukacyjne₋

Jeden dzień przeznaczamy na wycieczkę (spacer) po najbliższej okolicy:

- Rozpoznawanie i nazywanie roślin.
- Notowanie obserwacji: możemy zabrać ze sobą zielniki, przewodniki po świecie roślin, albumy i atlasy, które posłużą do rozpoznawania znalezionych roślin; zwracamy uwagę na wygląd kory, liści, kwiatów, grubość drzew.
- Porównywanie barw, np. zieleni liści, jednolitej ściany lasu.
- Oglądanie liści na drzewach ich rozmieszczenie na gałązce wobec siebie. Zbieranie liści opadłych na ziemię i przyglądanie się ich budowie. Gromadzenie zebranych liści i przyniesienie do szkoły.

Drugi dzień zajęć w klasie.

- ✔ Podręcznik Olka s. 114. i 115.
- ♦ Porównywanie liści między sobą i grupowanie wg podziału z *Podręcznika Olka*.
- ♦ Wyszukiwanie informacji o różnych gatunkach drzew:
  - w jakich rejonach kraju występują najczęściej;
  - jaką powierzchnię zajmują, które z nich są pod ochroną;
  - czym się wyróżniają poszczególne gatunki drewna uzyskiwane z poznanych drzew.
- ✓ Karty pracys. 51. i 52.
- ✓ Wiersz O dębie, co żołędzie rozdawał s. 94.
- ◆ Inscenizowanie wiersza (po dokładnym opracowaniu i nauczeniu się go na pamięć). Wykonanie potrzebnych rekwizytów (praca w grupach pozwoli przyjrzeć się różnym odcieniom brązu) i wykorzystanie ich do inscenizacji.

Wyszukiwanie elementów rytmicznych (rymy, refreny, powtórzenia, liczba sylab w wersie). Porównanie z wierszem Uprzejmy dzięcioł – zwrócenie uwagi na funkcję dialogu i refrenu oraz puenty w wierszu.

Jedna z możliwych interpretacji przesłania wiersza: "Im więcej dajesz, tym więcej dostajesz", tzn. dąb hojnie rozdawał swoje skarby, a mimo to niczego nie stracił. Jego skarby zostaną pomnożone. Zaledwie z kilku żołędzi wyrosną dęby, które znów będą miały bardzo dużo żołędzi. Nie należy się bać dziecięcych interpretacji, nawet jeśli naszym zdaniem są naiwne. Ważne jest wyszukiwanie argumentów, uczenie się pracy z tekstem i dyskutowanie. Interpretacje niezgodne z naszymi poglądami nie muszą być odrzucane – również skłaniają do podejmowania takich działań.

Liczenie sylab w poszczególnych wersach – ostatni wers w każdej strofce jest trzysylabowy, a w ostatniej – ośmiosylabowy. Szukanie odpowiedzi na pytanie: Czemu służy taki układ wersów?